

Mme Yuriko Backes, Ministre des Finances | Ech verstinn déi Problematik ganz, ganz gutt. Ech mengen, Dir wësst, dass mer och hei vun enger Politique commerciale schwätze vun de Banken. Déi eng, déi hu vläicht méi e Risikoappetit wéi déi aner. An ech mengen, do ass et elo schwéier fir eng Regierung, fir enger Bank an deem Sënn do Instruktiounen ze ginn.

Une voix | Très bien!

Mme Yuriko Backes, Ministre des Finances | Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools der Madamm Finanzministesch.

5. 8000A – Projet de loi portant transposition de certaines mesures prévues par l'« Accord entre le Gouvernement et l'Union des Entreprises luxembourgeoises et les organisations syndicales LCGB et CGFP » du 31 mars 2022 et modifiant :

1° le Code de la sécurité sociale ;

2° le titre Ier de la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu ;

3° la loi modifiée du 12 septembre 2003 relative aux personnes handicapées ;

4° la loi modifiée du 24 juillet 2014 concernant l'aide financière de l'État pour études supérieures ;

5° l'article 3, paragraphe 7, de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État ;

6° la loi modifiée du 23 juillet 2016 portant modification 1. du Code de la sécurité sociale ; 2. de la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu, et abrogeant la loi modifiée du 21 décembre 2007 concernant le boni pour enfant ;

7° la loi modifiée du 28 juillet 2018 relative au revenu d'inclusion sociale

Mir kommen elo zum leschte Punkt vum Ordre du jour vun haut de Mëtten, dem Projet de loi 8000A iwwert d'Ëmsetze vun den Decisiounen aus dem Tripartite-Accord. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Gilles Roth, den Här André Bauler, den Här Yves Cruchten, d'Madamm Josée Lorsché, den Här Fernand Kartheiser, d'Madamm Myriam Cecchetti, den Här Sven Clement an den Här Dan Kersch. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vun deem Projet de loi, den honorabelen Här Gilles Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission spéciale « Tripartite »

M. Gilles Baum (DP), rapporteur | Merci fir d'Wuert, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, léif Nolauschterer do uewen op der Tribün, duerch déi aktuell Energiekris an déi héich Inflation stinn Existenzen an Aarbechtsplazen um Spill. Dees waren och alleguer d'Parteien, déi bei der Tripartite derbäi waren, sech bewusst. Et gouf e Konsens op deem Punkt. De Kafkraaftverloscht vun de Stéit, besonnesch vun de Leit mat klengen a mëttleren Akommissen, ass reell.

Och eis Betriber kréien déi zousätzlech Kris hei ze spieren a maache sech Suerger, net nëmmen ëm hir Existenz, mee och ëm d'Zukunft vun hire Mataarbechter. D'Regierung huet duerfir en historesche Pak op den Dësch geluecht, e Pak, dee vun der Majoritéit vun de Sozialpartner gedroe gëtt an deem am Ganzen eng Envergure vun iwwer 850 Milliounen huet.

Dës Solidaritéitspak soll eis hëllefen, duerch dës Kris ze kommen an och sécherstellen, dass mir dës Kris

notzen, fir déi energeetesche Transitioun nach weider unzekuerbelen. D'Solidaritéit ass a muss och an Zukunft de Leitfuedem an der Situatioun sinn, an där mer grad sinn. Ech mengen, mir sinn eis heibannen alleguer eens, dass mer elo mussen handelen, fir de Leit an de Betriber duerch dës Kris ze hëllefen.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, dës Projet de loi, deem ech Iech elo wäert virstellen, huet als Zil, de Gros vun de Mesuren aus dem Solidaritéitspak ëmzesetzen, deem d'Regierung den 13. Mäerz (veuillez lire: den 31. Mäerz) mat de Sozialpartner ënnerschriwwen huet.

Ech widderhuelen nach eemol hei déi verschidde Mesuren. Fir d'ëischt zielen ech Iech déi op, déi net an deem Gesetz sinn an awer schonn um Instanzeweese sinn, entweeder well se iwwer Règlements grand-ducaux gereegelt gi sinn oder a verschidde Kommissiounen wéi der Commission Tripartite traitéiert ginn. Verschiddener si schonn a Kraaft.

Dat ëischt war déi temporär Reduktioun vu 5,7 Cent (veuillez lire: 7,5 Cent) um Bensinn, um Diesel an um Masutt, dës Measure ass jo schonn a Kraaft; dann eng cibléiert Hëllef fir Entrepreneuren, déi besonnesch héich Energiekäschten hunn; e Régime d'aides, mat deem de Staat d'Garantie gëtt, fir dass d'Entrepreneuren, déi Liquiditéitsproblemer hunn, e Prêt kënnen ophuelen; e Régime d'aides, deem en Deel vun de Käschten iwwerhëlt, déi duerch den europäeschen ETS-System entstinn; d'Erhéije vun der PRIME House fir déi energeetesche Sanéierung; an och d'Erhéijung vun der Subvention loyer. Dës Mesurë sinn, wéi gesot, alleguer schonn um Instanzeweese.

An da kommen ech zu deene Mesuren, déi mer mat deem Projet de loi, mam Projet de loi vun haut de Mëtteg, wëllen ëmsetzen.

Dat ëischt wär d'Verréckele vun der nächster Indextranche, déi jo warscheinlech schonn am Juli declenchéiert gëtt, op den 1. Abrëll 2023. Gläichzäiteg gëtt en neie Steierkredit, e Steierkredit Energie agefouert, deem de Menagé mat niddregem a mëttlerem Akommes hire Kafkraaftverloscht kompenséiert, voire iwwerkompenséiert. Dës Steierkredit ass fir Salaréien, Independanten, Pensionnairen, awer och fir d'Léiermeedercher an d'Léierbouwen, déi e Revenu d'apprentissage kréien.

Nom selwechte Prinzip kréien och allegueren déi Leit, déi de REVIS hunn oder den RPGH, de Revenu pour personnes gravement handicapées, en Équivalent crédit d'impôt.

Och eis Studente leiden ënnert der Präisdeierecht an ënnert de Liwenskäschten an duerfir ginn an deem Projet de loi och verschidde Studiebahëllefen erhéicht.

Mir hate jo eréischt kierzlech d'Kannergeld erëm indexéiert, a fir dass d'Familien elo net sollen drënner leiden, dass eng Indextranche verréckelt gëtt, féiere mer en neie System an, déi sougenannten „échelle mobile des allocations familiales“, kuerz EMAF, sou dass d'Indexéiere vum Kannergeld net verréckelt gëtt.

An zu gudder Lescht, déi lescht Measure, déi mer an deem Projet wëllen ëmsetzen, dat ass en temporäre Gel vun de Loyereren, an dat bis den 31. Dezember 2022.

Et muss ee soen, dass ursprénglech geplangt war, allegueren déi Mesuren, déi de Logement concerneréieren, och mat an deem Projet de loi ëmzesetzen. Mee op d'Urode vum Staatsrot, an och, well am Deel iwwert de Logement eng Rei Opposition-formellen drastoungen, huet d'Kommissioun decidéiert, de Projet an zwee ze deelen an alles, wat Logement ass, erauszehuelen, e separat Gesetz ze maachen, an

dat ass de Projet de loi 8000B, deem elo an der Logementskommissioun traitéiert gëtt.

Wat wäerten eis déi Mesuren, déi mer mat deem heite Projet de Mëtten ëmsetzen, kaschten? An der aktualiséierter Fiche financière – well mir kruten eng aktualiséiert Fiche financière, well jo probablen ee Mount méi fréi schonn déi Indextranche erfält – kann een erausliesen, dass de Crédit d'impôt énergie, den Équivalent crédit d'impôt, d'Studentebahëllefen an d'Netverréckele vun der Indexéierung vum Kannergeld 530 Milliounen wäerte kaschten.

Ech ginn eng Kéier ganz kuerz an den Detail. De Crédit d'impôt dëst Joer: 330 Milliounen, de Crédit d'impôt d'nächst Joer: 165 Milliounen, den Non-décadage vum Kannergeld: 18 Milliounen, den Équivalent crédit d'impôt fir de REVIS an den RPGH: 7,7 Milliounen an d'Studentebourssen: 10 Milliounen. Dat mécht, wéi gesot, 530.775.000 Euro.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, ech wëll nach eemol kuerz op de Steierkredit agoen, dee mer mat deem Gesetzesprojet aféieren. Et ass nämlech fir d'ëischt hei zu Lëtzebuerger, wou d'Stéit esou eng cibléiert Kompensatioun kréien, wann eng Indextranche verréckelt gëtt.

Ech ginn Iech e puer Rechebeispiller: Eng Persoun mat engem onqualifizéierten Mindestloun, déi an der Steierklass 1A läit, kritt e Steierkredit vu 84 Euro. An dat sinn 41 Euro a 76 Cent méi, wéi wa se den Index ausbezuelt kritt hätt.

En anert Beispill: Eng monoparental Famill, also si mer hei an der Steierklass 1A, mat engem Akommes vu 4.200 brutto kritt 29 Euro a 16 Cent méi, wéi wann den Index ausbezuelt gi wär.

Huele mer och elo nach eng Koppel an der Steierklass 2, déi zu zwee schaffe ginn. Ech huelen e Beispill: Deen ee verdéngt 3.000 Euro brutto, deem aneren 3.500 Euro brutto, also dee Stot huet zesummen elo 43 Euro an 73 Cent méi, wéi wann eng Indextranche ausbezuelt gi wär.

Dir gesitt also, an dat, mengen ech, war ganz wichteg, dass bei deenen ënneschten Akommissen et sech wierklech ëm eng Iwwerkompenséierung par rapport zum Indexmechanismus handelt. D'Leit kréie méi, wéi wann den Index erfällt wär. Dobäi kënn och nach, dass de Steierkredit cash an d'Täsch geet. De Steierkredit ass steierfräi am Géigesaz zu deene Suen, déi een op der Pai bäikritt, wann eng Indextranche erfält.

Heibäi muss een och nach preziséieren, dass de Statoc de Kafkraaftverloscht pro Stot gerechent huet, den neie Steierkredit awer de Kafkraaftverloscht pro Salaré, Independent, Pensionnaire oder Léierbouv oder Léiermeedche kompenséiert.

An dann halen ech op mat den Zuelen, well ech mengen, mir kéinten eis elo dee ganze Mëtteg mat Zuelen ameséieren. Ech wollt Iech awer soen, dass Gehälter tëschen 936 Euro a 44.000 Euro brut pro Joer e Crédit d'impôt kréie vu 84 Euro de Mount, tëschen 44.001 an 68.000 Euro brutto pro Joer mindestens 76 Euro pro Mount, an ab 68.001 Euro geet dee Steierkredit da progressiv erof bis bei e Joresakommes vun 100.000 Euro.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, ech wëllt awer och nach eng Kéier e puer Saache kloerstellen. Et ass déi lescht Wochen e puermol gesot ginn, dass mer duerch den Amendement, dee mer gestëmmt hunn, den Tripartite-Accord net méi géife ganz ëmsetzen. Dat ass awer falsch. Den Accord gesäit vir, dass maximal eng Indextranche pro zweielef Méint erfält, an dat setze mer mat deem Projet och ëm, well de Projet jo leeft bis den 1. Abrëll.

Den Accord gesäit och vir, dass de Report vun enger Tranche kompenséiert gëtt. Och dat setze mer mat dësem Projet de loi ëm.

Den Accord gesäit och vir, dass, wann d'Situatioun sech weider géif verschlechteren a wa weider Indextranché géifen ufalen, d'Sozialpartner sech nach eng Kéier géife mat der Regierung un den Dësch setzen. Dat steet net am Projet de loi, well een dat tel quel och net kann an e Projet de loi eraschreiwen. Mee ech mengen, et ass eng Evidenz an et entsprécht och dem Avis vum Accord. D'Regierung huet sech engagéiert an ech si fess iwwerzeegt, dass, falls déi Situatioun sollt antrieden, d'Regierung och hiert Versprache wäert anhalen.

Wann d'Situatioun sech an den nächste Méint also net verbessert, da wäert de Premier d'Sozialpartner erëm zesummeruffen a si wäerten dann an enger weiderer Tripartite decidéieren, wat mat deenen zousätzlechen Indextranché geschitt an och, wéi déi dann, le cas échéant, kënne kompenséiert ginn. A wann dës Detailler da bis feststinn, da wäerte mir – do ginn ech mol dervun aus – an der Commission spéciale « Tripartite » en neie Gesetzesprojet op den Dësch kréien, deen zesumme behandelen, en ëmsetzen an dann natierlech och hei an der Chamber diskutéieren.

Här President, zwëschenzäitlech hat dës Projet de loi virgesinn, dass, wa méi wéi zwou Indextranché bis den 1. Abrëll géifen erfalen, déi alleguerten zesummen op den 1. Abrëll 2024 géifen ausbezuelet ginn. Dat kéinten der dann, wann d'Inflatioun déi nächst Joren héich bleiw, an engem seriösen Zenario zwou bis dräi sinn.

An der Kommissioun ware mer eis eens, an och nodeems mer d'Berufskummeren héieren haten, dass dee Cas de figure fir kee wëschenswäert wär. Ech muss Iech éierlech soen, et ass nach laang bis den Abrëll 2024 a kee weess – keen heibannen an och ganz, ganz wéineg Leit dobaussen, weeder hei am Land nach am Ausland – wéi et mat der Inflatioun weidergeet a wéi vill Indextranchen nach bis dohinner declenchéiert ginn. Déi aktuell Prognose rechnen op alle Fall weiderhin, souwuel zu Lëtzebuerg wéi och am Ausland, mat enger héijer Inflatioun, well mir liewen an ongewëssen Zäiten.

Wa mer Chance hunn, bleift et bei zwou Tranché bis 2024, deen Zenario, mat deem d'Partner och gerechent haten, wéi se den Tripartite-Accord ënnerschriwwen hunn. Wann et awer méi schlëmm kënnt, da kënnt, wéi gesot, d'Tripartite nees zesummen an da gëtt decidéiert, wat dann, le moment venu, geschitt.

Op jidde Fall hu mir et an der Spezialkommissioun fir richtig fonnt, elo emol dat an de Gesetzestext ze schreiwen, wat mer wëssen, dat heescht, déi Indextranche, déi elo wäert verréckelt gi bis op den 1. Abrëll 2023, mat de Kompensatiounen respektiv den Iwwerkompensatiounen.

Mir hätten et net fir richtig fonnt, fir Ramebedingungen an Detailler an och eng Fiche financière dranzeschreiwen, déi zu deem Moment net appropriéiert gewiescht wär a wou mer net hätte kënne mat enger relativer Sécherheet soen, wat bis 2024 geschitt a wat mer dann heibannen ëmsetzen. Dat wäerte mer dann an enger nächster Etapp maachen, falls dat sollt néi-deg sinn.

Ech wëll awer och nach eng Kéier ganz kloer heibannen eppes soen, wat, mengen ech, de Gewerkschafte besonnen um Härz läit, an et ass vu ganz, ganz ville Säite gesot ginn: Et wäert keng Indextranche ewechfalen! All Indextranche, déi declenchéiert gëtt, déi wäert och in fine ausbezuelet ginn, egal, wéi vill dass der nach op eis duerkommen. Wéi gesot, dat ass am Moment ganz schwéier anzuschätzen, bis den 1.

Abrëll 2024 ass et elo kloer, dass tëschent all Tranche zwielef Méint leien. Dat brauche mer, fir de Betriber Loft ze ginn. An am Géigenzuch kréien d'Stëit finanziell Kompensatiounen. Dat wëll ech nach eng Kéier ganz kloer vun dëser Platz aus betounen.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, wéi dës Projet de loi deposéiert gouf, hat ee mat engem Declenchement vun der nächster Tranche am August gerechent. Dorobber war d'Fiche financière och baséiert. Haut wësse mer, dass se mat allerhéchster Warscheinlechkeet scho wäert den nächste Mount fälleg ginn. Am Kloertext heescht dat, dass d'Kompensatioun, déi mer haut wëllen aféieren, schonn ee Mount éischter wäert gräifen an de Staat domadder Méikäschen huet. Konkreet sinn dat 55 Milliounen méi fir de Steierkredit an 800.000 Euro méi fir d'Ausbezuule vum Équivalent crédit d'impôt fir REVIS-Empfänger a fir Leit mat engem schwéieren Handicap.

Här President, ech mengen, ech hunn de Montant virdru genannt, esou Montanten hu mer net all Dag an der Chamber! Et handelt sech ëm wichteg Mesurë fir eis Stëit a fir eis Betriber. An do wonnert et net, dass d'Berufskummeren detailléiert Avisen derzou geschriwwen hunn. An d'Kommissioun huet decidéiert, an dat war eng ganz wichteg Decisioun, och alleguerten d'Kummere bei eis an d'Kommissioun ze invitéieren, wou se konnten in vivo, live, hiren Avis presentéieren a wou och d'Deputéiert konnten hir Froe stellen. Ech mengen, dass dat eng ganz, ganz richtig Decisioun war, dat esou ze maachen.

Ech picken Iech elo déi wichtegst Punkten aus den Avisa vum der Chambre des Métiers, der Chambre de Commerce, der Chambre des Salariés, der Chambre des Fonctionnaires et Employés publics a vun dem Staatsrot eraus. Fir d'Detailler vun dësen Avisa verweisen ech op de schréffleche Rapport respektiv op déi jeeweileg Avisa selwer.

Ech fänken u mat der Staatsbeamtekummer. An hirem schréfflechen Avis, awer och mëndlech, hu se eis matgedeelt, dass se den Accord net a Fro stellen an hannert deem Accord stinn, well dat wär eng Saach vun der Solidaritéit. Si begreissen och, dass déi ënnescht Salären iwwerkompenséiert ginn. Trotzdem stelle se e puer Froen a si üben och Kritik aus. Esou fanne se zum Beispill, dass de Steierkredit fir déi Leit mat engem mëttlere Verdéngscht net héich genuch wär. Si erënneren och un d'Engagement vun der Regierung, nees eng Tripartite anzeruffen, falls déi wirtschaftlech Situatioun sech sollt degradéieren, a si hätten dat och gär am Projet de loi stoe gehat. Dat konnte mer awer net maachen. An zum Schluss hu se nach eng Kéier ënnerstrach, dass keng Indextranche, déi declenchéiert gëtt, dierft ewechfalen.

D'Chambre des Salariés: Bei der Chambre des Salariés muss ee preziséieren, dass et zwee Avisa gouf, en Avis majoritaire, dee vun 41 vu 60 vun hire Membere gedroe gouf, an en Avis minoritaire, dee vun 19 Membere gedroe gouf. An der Kommissioun krute mer déi zwee Avisa virgestallt. An Dir kënnt Iech jo denken, dass deen een e bësse méi positiv ausgefall ass wéi deen aneren.

Fir d'éischt den Avis majoritaire, deen d'Presidentin vun der CSL, d'Madamm Nora Back, déi ech och ganz häerzlech hei bei eis de Mëtteg begreissen, virgestallt huet. Virop huet d'Chambre des Salariés de Projet de loi a senger Ganzheet rejetéiert. Fir si ass et eng Indexmanipulatioun, déi einfach ze hefteg ass an déi den Automatismus géif attackéieren, an domat wär e ganze System, deen de Garant vun soziale Fridde wär, a Fro gestallt. D'Mesurë wäeren ze déifgräifend an e Report vun den Indextranchen à durée indéterminée dierft net a Fro kommen. Zudeem fanne si, dass

wéinst de leschte Previsiounen vum Statec de Projet souwisou obsoleet wär. Da fënnt d'Chambre des Salariés nach, dass de Steierkredit fir si keng reell Iwwerkompensatioun ass an och keen Ersatz fir den Index. Am Géigendeel, de Steierkredit hätt misse „on top“ vun der Indextranche kommen, fir de Kafkraaftverloscht vun de Menagen ze kompenséieren.

Den Avis minoritaire, deen eis vum Här Patrick Dury virgestallt ginn ass, dee war natierlech méi positiv, well en och d'Bild reflektéiert huet vun där Gewerkschaft, déi den Tripartite-Accord ënnerschriwwen huet. En bref sti si hannert dem Projet de loi, well e fir si eng Verlängerung vum Krisenmanagement ass vun der Regierung an awer och op der Solidaritéit baséiert.

Fir d'Chambre des Métiers war et besonnesch wichtig, dass den Decalage vun zwielef Méint tëschent den zwou Indextranchen agefouert géif ginn. Dat géif den Entreprisë Previsibilitéit ginn. A se hunn eis och gesot, dass et fir hir Betriber schwéier drobar wär, wann zwou oder méi Indextranchen op den 1. Abrëll 2024 misse ausbezuelet ginn. An do misst dann och eng Solutioun mat de Sozialpartner fonnt ginn. Si approuvéieren de Steierkredit, well e sozial cibléiert ass, an och de Gel temporaire vum Loyer ass fir si ok. Par contre approuvéiere se net d'Aféierung vun engem neien Indexsystem fir d'Kannergeld, well deen net sozial gestaffelt wär.

Den Avis vun der Chambre de Commerce fält änlech aus. Och si approuvéieren de Projet de loi, well en d'Mesuren aus dem Accord, deen och mat der UEL ënnerschriwwen ginn ass, transposéiert. Si begreissen den neie Steierkredit, well e sozial gestaffelt ass a si begreissen och ganz besonnesch, dass d'Indépendanten an dësem Projet hei net vergiess gi sinn. Si äusseren déi selwecht Kritik wéi d'Chambre des Métiers, wat d'Aféierung vum neien Indexéierungssystem fir d'Kannergeld ugeet, a si maache sech och Suergen, wann den 1. Abrëll 2024 multipel Indextranché misse ausbezuelet ginn. Do misst ee sech dann am Virfeld Gedanke maachen a sech mat de Sozialpartner an der Regierung nach eng Kéier zesummesetzen.

Wat de Conseil d'État ugeet, hunn ech Iech schonn ufangs gesot, dass et eng Rei Opposition-formelle gouf beim Conseil d'État iwwert déi Artikelen, déi de Logement betrëffen. An duerfir huet de Conseil d'État och gesot, mir sollen de Projet an zwee deelen. Si hu gemengt, et wier net gutt, wann een e Projet hätt, wou ee wierklech alles, alles géif drapaken, dat géif et méi onlieserlech maachen. An an deem dote Punkt hu mer jo och dem Conseil d'État gefollegt. De Staatsrot huet och bemierkt, dass e Stot mat zwou Paie vun 3.000 Euro besser ewechkënnt wéi e Stot mat enger Pai vu 6.000 Euro, mee en huet awer keng Opposition formelle op deem dote Punkt gemaach.

Voilà, Kolleeginnen a Kolleegen, da wär ech um Schluss vun der Presentatioun vun dësem Projet de loi. Ech wëll awer net ophalen, ouni alleguerten deene Leit, déi an de Kommissiounen derbäi waren, an dat waren alleguer d'Beamte vun deene verschidene Ministère, Merci ze soen. Och de Kolleeginnen a Kolleegen hei aus der Chamber wëll ech Merci soen. Et ware mat Momenter mol méi hefteg Diskussiounen. Mir hunn awer och heiansdo ganz, ganz gutt gelaacht mateneen. An ech mengen, dat ass dat, wat ech op alle Fall wäert dovunner zréckbehalen.

Wat interessant war – et ass en Exercice, dee mer och net all Dag maachen, vläicht, well e Schoulmeester presidiéiert huet –: Dir hat als Fraktiounen an als Sensibilité-politiquen alleguer d'Méiglechkeet, fir schréffleche Froen eranzeginn. Dat huet et natierlech méi einfach gemaach, fir am Prozess dann och de

Beamten d'Méiglecheet ze ginn, fir drop ze äntwerfen. Ech mengen, dass dat ganz, ganz gutt fonctionéiert huet.

A voilà, e ganz besonnesche Merci wëll ech engem ganz neie Mann an der Administratioun soen, dem Dan Schmit, deem hei Sekretär war an dee wierklech eng ganz, ganz gutt Aarbecht gemaach huet, grad ewéi mäi Fraktionsmataarbechter, de Gigo Lamesch.

Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, et ass wichtig, dass mer haut dëse Projet de loi stëmmen. E setzt déi elementar Mesuren ëm, déi d'Regierung zesumme mat de Sozialpartner ausgehandelt huet, fir an dëser schwiereger Zäit eis Betriber um Liewen ze halen an och d'Kafkraaft vun de Bierger ze stäerken.

Ech hunn e bëssen iwwerzunn, Dir verzeit mer dat, mee bei 530 Milliounen, mengen ech, do si véier Minutten driwwer näischt Schlëmmes. Merci villmools.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools dem Här Rapporteur Gilles Baum.

An als éischte Riedner ass den honorabelen Här Gilles Roth agedroen. Här Roth, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Gilles Roth (CSV) | Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de Staatsminister huet virun zwee an engem hallwe Mount op dëser Plaz d'Resultater vun dem Tripartite-Ofkommen virgestallt. D'CSV huet deemools kloer gesot: Mir soe jo zu dem Lëtzebuurger Sozialmodell, mir soe jo zur Tripartite, mir soe jo zum Index a mir soen och jo zu dësem Tripartite-Accord.

Abee, mir hunn och Wuert gehalen a mir hale Wuert. Mir hunn eis konstruktiv a konsequent an déi Aarbechten an an déi Debatt abruucht. An ech soen och am Numm vun eiser Partei, an dat ouni Schimmt, dass mer mat derzou bäigedroen hunn, dass de Gesetzesprojet, esou wéi en haut zur Ofstëmmung, virläit, besser ass a besser dem Tripartite-Ofkommen vun Enn März entsprécht, wéi déi ursprénglech Versioun vun der Regierung.

D'Regierung ass zréckgeruddert, jo, mee mir gesinn dat awer net als Schan. Eist Land, eis Wirtschaft, eis Betriber an ech mengen, och de Lëtzebuurger Sozialmodell, déi verdroe keng dräi oder méi Indextranchen op engem Dag. An de Lëtzebuurger Sozialmodell verlaangt, dass wann et dem Land net gutt geet, wann et schwieriger Situatioun fir d'Land, fir d'Ekonomie a fir deen Einzelnen ginn, een dann zesummen an der Politik an am beschten op dëser Plaz gemeinsam Decisiounen hëlt.

A mir sinn och grad esou dättelech der Meenung, dass ee politesch waarm Gromperen net soll hannert eng Wal-Echance leeën. Dat dëngt weeder der Majoritéit eppes, nach der Oppositioun an et dëngt virun allem net dem Land an de Leit.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de Gesetzesprojet, esou wéi mer en haut zur Ofstëmmung virleien hunn, gesäit eigentlech an der Substanz ganz einfach dräi oder véier Saache vir.

Éischtens: Déi Indextranche, déi elo aller Viraussicht no am Juli erfällt, déi gëtt op den Abrëll 2023 reportéiert. Fir all aner Indextranchen, an dat soll een och esou dättelech soen, spilt – Stand haut a Gesetz elo – den normalen Indexmechanismus. Déi Indextranche, déi elo vu Juli 2022 op Abrëll 2023 zréckverluecht gëtt, reportéiert gëtt, déi gëtt bis zu engem bestëmmte Montant vun Akommes kompenséiert an zwar iwwert de Staatsbudget mat engem Steierkredit. De maximale Steierkredit, dee läit pro Mount bei 84 Euro netto. An et soll een och kloer soen, dass

dee Steierkredit, wat seng Applikatioun ubelaangt, breet ausgeluecht ass. Zum Beispill een, deem eng Mammerent kritt, dee kritt och de Steierkredit. Zum Beispill e Léierjong oder e Léiermeedchen, déi kréien och de Steierkredit an d'Studenten, déi eng Bourse kréien, kréien dat och an hir Bourse verrechent.

Als CSV, dat soen ech och kloer an dättelech, kënnen mir mat deem System, esou wéi en elo virläit, liewen. Ech wëll awer och grad esou dättelech an objektiv soen, dass een et zu deem System, esou wéi en elo haut gestëmmt gëtt, awer vläicht eenzel Ofstrécher muss maachen oder se zumindest och an der Chamber soen.

Ech hu virdu gesot: De Staat bezilt u sech aus dem Budget eng Lounupassung oder eng Pensiounsupassung, déi normalerweis d'Betriber misste bezuele respektiv de Pensiounssystem.

Dee Käschtepunkt dovunner, wat de Steierkredit ubelaangt, an de Rapporteur ass virdrun drop agaan, dee läit eleng, wat de Steierkredit ubelaangt, dëst Joer an dat nächst Joer bei iwwer enger hallwer Milliard, also iwwer 500 Milliounen Euro. Eleng ee Mount, dee kascht zwësche 55 a 60 Milliounen Euro.

Drëtte Punkt: Ech soen Iech ganz éierlech, d'Berechnunge vum Statec, wat de Kafkraaftverloscht ubelaangt an op Base vun deenen de Steierkredit vun der Steierverwaltung gerechent gouf, déi verstinn ech – an ech soen et stellverriedend fir déi Leit zumindest, déi bei eis an der Tripartite-Kommissioun waren – nach ëmmer net, trotz alle gutt gemengten Explikatiounen.

D'Finanzéierung vun dem Steierkredit, ech mengen, dat muss een och éierlech soen, déi gëtt eigentlech op Kredit gemaach, well de Staatsbudget, dat wat den eigentleche Staat ass, ass nun emol defizitär an dat hei gëtt zousätzlechen Defizit.

De Steierkredit, dee gëtt individuell ausbezult, dat heescht, dass dat derzou féiert, an de Rapporteur ass a sengem Bericht drop agaan, dass mer eigentlech an engem Stot oder a méi Stéit mat selwechem Akommes, verschidde Kompensatiounen hunn. Dat Beispill, wat mer virun zwee Méint gesot hunn, ass och nach ëmmer aktuell. E Stot, deem zwou Paien oder zwou Pensiounen vu jee 3.000 Euro huet, dee kritt ab Juli eng Kompensatioun vum Staat vun zweemol 84, also 168 Euro netto de Mount. Dee selwechte Stot, deem och 6.000 Euro Akommes huet, an deem déi op Base vun enger Pai oder vun enger Pensioun kritt, dee kritt eng Kompensatioun vu 66 Euro. Dat heescht, mir hunn eigentlech dee selwechte Stot, mat deem selwechte Bedarf u Kafkraaftausgläich, deen ënnerschiddlech betruecht gëtt, ob een oder zwee Akommessen do sinn, ob eng oder zwou Pensiounen do sinn. Wann den normalen Indexmechanismus géif spillen, da wier fir dee selwechte Stot, ob eng oder zwou Pensiounen oder ob eng oder zwou Paien do sinn, de Kafkraaftausgläich brutto dee selwechten. An et muss een hei – dat ass jo och ënnert anerem vun der Staatsbeamtekummer an hirem Avis mentionéiert ginn, och vun aneren – einfach soen, dass d'Verléier hei leider awer nach eng Kéier virun allem d'Elengerzéier sinn, well do an deem Stot nëmmen ee Gehalt ass.

De Steierkredit, ech mengen, dat muss een och an aller Offenheet soen, mee dat akzeptéiert een, dee gëtt exportéiert. Wat heescht dat? Mee Leit, déi zu Lëtzebuerg e Salaire hunn, eng Pai hunn, Leit, déi zu Lëtzebuerg eng Pensioun bezéien, awer am Ausland wunnen, déi kréien dee Steierkredit, mee si kënnen zousätzlech an deem Land, wou si residéieren, wann do zum Beispill aner Kafkraaftausgläicher wéi zum Beispill en Energiebong oder soss eppes géif vun

deem Staat bezult ginn, kënnen déi dat cumuléieren.

Siwente Punkt, deem ech wëll soen, ass deem, dass de System vun dem Steierkredit eng gewëss Selektivitéit fir den eenzelne Bierger huet, well, wéi ech virdu gesot hunn: Wann d'Akommes méi héich ass, geet de Steierkredit degressiv erof, bis en dann herno net méi ausbezult gëtt, mee déi Selektivitéit, an ech mengen, dat soll een och ganz einfach soen, déi spilt net um Niveau vun de Betriber. Dat féiert eigentlech zu enger Situatioun, dass – loosse mer soen – en Institut, eng Bank oder soss eng Entreprise, déi en zweestellegen oder dräistellige Milliounenbenefiss mécht, eigentlech och d'Lounaugmentatioun, déi en Deel vun hirer Beleeegschaft kritt, duerch de Staatsbudget finanziert gëtt.

Dës Moossnamen, déi ginn eigentlech alleguerten op den Tripartite-Accord zréck, an d'CSV, soen ech och kloer, steet deem net am Wee. Fir eis, an dat ass de Punkt, firwat dass mer deem zoustëmmen, si mer an enger exceptioneller Situatioun – d'Land, d'Leit um Niveau vun der Kafkraaft – an exceptionell Zäite verlaangen och heiansdo exceptionell Moossnamen.

Fir eis ass dat zum Deel, fir de soziale Fridden hei am Land bäizebehalen, an dee gëtt et nun emol net zum Nulltariff an et ass och zum Deel, fir d'Iwwerliewe vun enger ganzer Rei vu Betriber an dëser schwieriger Situatioun weider ze garantéieren.

E Wuert zum Index, well vum Prinzip hier, ass dat jo den Haaptkär vun dësem Projet. An dat ass och berechtigterweis d'Haaptforderung, dat soen ech och kloer, vu ville Verhandlungspartner, déi ënnerschriwwen an net ënnerschriwwen hunn.

Duerch de Report gëtt, wéi gesot, eng Indextranche reportéiert. Si gëtt awer vum Staat kompenséiert. Fir all aner Indextranchen spilt – Stand haut an dem Gesetz, wéi mir et stëmmen – den normalen Indexmechanismus. Sollt et – dat steet net am Gesetz, mee fir eis ass dat awer selbstverständlech, an dat muss och agehale ginn – zu weideren Indexreporten, Manipulatiounen oder ech huelen elo keng aner Wieder kommen, dann ...

M. Roy Reding (ADR) | Manipulatioun ass richtig.

M. Fernand Etgen, Président | Här Reding, Dir hutt d'Wuert net. Ech wëll Iech drun erënneren, datt ech dat d'lescht Woch och scho gesot hunn, mee dat hat Dir dunn net héieren, well Der net hei waart ...,

(Hilarité)

... datt ëmmer nëmmen deen dierf schwätzen, deen d'Wuert huet.

M. Roy Reding (ADR) | Ech soen Iech Merci fir Är Beleerung, Här President. Dir wësst, datt ech d'lescht Woch ofgemellt war a firwat. A fir de Rescht soen ech: Manipulatioun ass e gutt Wuert.

M. Gilles Roth (CSV) | Sollt et zu weideren Indexaussetzungen kommen, dann ass et fir eis selbstverständlich als CSV, dass do d'Tripartite am Virfeld muss driwwer befannen, quitte dass déi Derogatiounen, déi zu deem normalen Indexgesetz, esou wéi et de Moment a Kraaft ass, sollen da geschéien, an der Chamber nach ëmmer mussen ofgeseent ginn. An ech soen och gradesou kloer, dass den Index fir d'CSV e volle Bestanddeel vun dem Lëtzebuurger Sozialmodell ass.

Den Index ass en Instrument vun engem Präisausgläich, en Ausgläich vun enger Präisdeierecht. A fir eis ass et kloer, dass wann een dat Sozialt an den Index sollt erabréngen, dat iwwert d'Steiere soll a muss geschéien.

Une voix | Très bien!

M. Gilles Roth (CSV) | Ech soen awer gradesou kloer, dass ee sech trotz allem Gudden, wat dëse Gesetzesprojet beinhalt, awer kengen allze villen Illusiounen soll higninn. Sécherlech hunn d'Leit am Land, iwwert dat hei eraus, grouss Suergen. De Report vun der Indexbranche mat der Kompensatioun, dat täuscht och net iwwert déi grouss Suege vu ganz, ganz ville Leit ewech, bis wäit an d'Mittelschicht vun der Gesellschaft eran.

An Dir wësst alleguerten, dass d'Lëtzebuurger en anert Temperament hu wéi d'Leit an eenzelen Nopeschlännern. Déi lafen net direkt op d'Strooss. An dat ass och gudd esou, well dat zum soziale Fridden, zur Kohäsion bei eis am Land bäidréit. Dat heescht awer och an der Konterpartie, dass et un der Politik ass, déi Sensibilitéit ze huelen an ze hunn, fir op d'Suege vun der Leit anzugehen, och wa se net duerch Manifestatiounen ausgedréckt sinn.

Ech wëll do ganz kloer soen, d'Leit hu vill Problemer de Moment. Si hunn mat héije Wunnungsbaupräisser ze kämpfen. Jonk Stéit mussen héich Loyere bezuelen. Jonk Stéit hu sech oft a ganz vill verschéit. An déi Zënsevolutioun, déi mer an deenen nächste Méint kenne kréien, déi mécht hir finanziell Situatioun net besser.

Vill jonk Leit gehéieren och de Moment zu de sougenannte Working Poor. Dat si Leit, déi schaffen a wou nawell fir Eenzelner den Enn vum Mount oft scho virum 30. kënnt, ganz oft de 15. bis den 20. Dat sinn onausgeschwate Suege vun der Leit, an och déi muss d'Politik besonnesch an dësen Zäiten ugoen.

Une voix | Très bien!

M. Gilles Roth (CSV) | Aus deem Grond, an ech maachen do de Verweis erëm zréck op de Kafkraaftverloscht, deen de Statec berechent huet ... Ech soen Iech et ganz éierlech: Dat, wat d'Leit op der Pompel musse méi bezuelen, dat ass dat Duebelt. Wat d'Leit musse méi bezuelen an hirem Remboursement vun der Kreditter, wat an deene nächste Méint kënnt, dat schléit an d'Geld. Dat, wat d'Leit méi musse bezuelen um Niveau vun de Liewensmëttelkäschten, dat schléit an d'Geld, an dann hunn ech nach net ... An ech ginn dovun aus, dass der vill heibannen an och ganz vill aner Leit e Sonndeg, wou Mammendag war, an d'Restaurante waren. Dir hutt gesinn, dass déi och net mat de Präisser erofgaange sinn. Alles dat musse mer am Hannerkapp halen, wa mer iwwer d'Präisdeierecht a wa mer iwwer de Kafkraaftverloscht vun der Lëtzebuurger an der Leit, déi hei zu Lëtzebuerg wunnen a schaffen, diskutéieren.

Ech wëll och dodrun erënneren, dass mer net kënne d'Aen zoumaachen – keen, déi do net an déi do och net –, ...

(M. Gilles Roth désigne du doigt les députés de la majorité et de l'opposition.)

... dass mer en Aarmutstaux hunn, dee bei der Leit am Duerchschnitt bei 17,5 % läit – extreem! –; dass d'Elengerzéier 41 % ënnert dem Aarmutrisiko liewen. Dat ass dramatesch! Dat ass dramatesch! An dat passt net an e sougenannte räicht Lëtzebuerg.

D'Liewensmëttelkäschten, déi explodéieren, a virun allem, Dir Dammen an Dir Hären, de Spritt, dee schléit och an d'Geld. An ech soen och do ganz kloer am Numm vun eiser Partei: Sprittpräisser vun zwee Euro, vläicht och nach driwwer, dat packen d'Leit net laang. An ech soen och gradesou daitlech, fir eis sinn héich Sprittpräisser keen, wéi et d'lescht Woch ... An ech soen dat ganz kloer: Ech verstinn dat Räsonnement vun der gréng, mee mir deelen en net. Fir eis als CSV ass et ganz kloer, dass héich Sprittpräisser kee Lenkungselement sinn.

Une voix | Très bien!

M. Gilles Roth (CSV) | Mir fannen net, dass et normal ass, wa Lëtzebuurger elo an Däitschland tanke ginn. Mir fannen et och net normal, wann ee seet: D'Leit kënne jo op den öffentlichen Transport goen, d'Leit kënne jo Elektroautoe kafen.

Éischtens öffentlichen Transport: Vill Dealer am ländlechen Raum, sief dat am Süden, am Norden, am Oste vum Land, och am Weste vum Land, déi kënne sech och net einfach eleng op en ausgebauten öffentlichen Transport zréckberuffen. Dat geet net vun enger perséinlecher Situatioun, et geet net vun enger beruflecher Situatioun. Leit, déi op Schicht schaffen, déi nuets schaffen, déi kënne dat einfach net.

An den zweete Punkt ass, deen: Et kann een och net vun der Leit verlaangen, wa se am Éislek wunnen, wa se am déiwe Süde wunnen, wa se am Weste wunnen: Ma kaaft Iech elo einfach en Elektroauto!

Dir Dammen an Dir Hären, also och déi 8.000-Euro-Primm, déi bis zum Porschefahrer ausbezuelt gëtt, domat kann net jiddweree vun haut soen: „Bon, elo verkafen ech mäin Auto. Elo kafen ech emol direkt en Elektroauto mat allen anerem Ufuerderungen, déi un esou en Auto gestallt ginn.“ D'Mobilitéit an der individuell Mobilitéit, an dat soen ech och ganz kloer am Numm vun eiser Partei, ass net de Privileeg herno vun e puer Happy Few.

An da kënnt nach e weidert Element derbäi, dat sinn déi Auswierkungen, déi deen oft esou vill verpönten Tanktourismus grad elo – ech soen: grad elo – op de Staatsbudget huet. De Staatsbudget gëtt finanziert, och elo – dat soll een och kloer an daitlech soen –, vun engem Tanktourismus. D'Leit kommen net einfach heihinner fir ze tanken, mee alles, wat dorunner hânt, dass d'Lëtzebuurger, Leit, déi hei duerschfueren, zu Lëtzebuerg tanken an aner Saache kafen, dat sinn Accisen am Wäert vun enger Milliard Euro.

A mir sinn als CSV der Meenung, ech soen dat ganz kloer, dass een net esou ouni Weideres einfach kann op déi Milliard Euro verzichten.

Une voix | Très bien!

M. Gilles Roth (CSV) | Well déi Milliard Euro, Dir Dammen an Dir Hären, déi gëtt an engem Staat, dee souwiso schonns defizitär ass, och genotzt, fir dass mer kënne e gudd Sozialsystem finanzéieren. Mir hätte gär, dass dee gudd Sozialsystem souwuel an der Santé wéi och op allen anere Sécurité-sociales-Leeschungen ka weider bei eis am Land héichgehal ginn. An deen, dee seet: „Mir kënne op déi Milliard Euro verzichten“, dee muss och soen, wou a wat fir eng Kompensatiounen en da fir dat do wëllt hierbréngen.

E weidere Punkt, Dir Dammen an Dir Hären, ass dee vun enger fir eis exzessiver Steuerbelaaschtung an der trifft besonnesch déi breet Mëttelschicht. Ech ginn Iech och do eng kloer Explikatioun. Zënter 2017 sinn elo net manner wéi fënnef Indexbranchen erfällt. An déi betreffe virun allem déi Kleng- a Mëttelrevenue. A grad si ..., an dat gëtt jo verkannt, och vun deenen, déi soen: Ma den Index, dat ass eppes Onsoziales. Ech hu gesot, dat sozialt Gewësse vum Index, wat en Ausgläich vun der Präisdeierecht ass, déi musse mer iwwert d'Steiere maachen. An et si besonnesch déi Leit an deenen ëneschten a mëttlere Revenueskategorien, déi, wann den Index spillt, eigentlech duerch de Steiersystem am meeschte belaascht ginn. Firwat? Ma déi kommen nach iwwert dem Niveau vun der Progressivitéit a méi héich Steiersätz, tandis que deen, deen ouni Weideres scho vill verdéngt, souwiso scho bei 42 % läit. Dat heescht, dee gëtt linear an deem selwechte bezuelt. Dat ass eppes, wat een ëmmer muss am Kapp halen.

A fir eis, ech soen dat riicht eraus, ass et net normal, dass eng elengerzéierend Persoun – 41 % liewen ënnert dem Aarmutrisiko –, wann déi e Bruttoloun huet an dat si 4.000 Euro, vun deene 4.000 Euro nach 3.100 Euro netto huet. An Dir wësst alleguerten: Mat 3.100 Euro netto, mat engem Bensinstank, deen och bei 50 Liter schonns iwwer 100 Euro kascht, do ass nach kee Loyer bezuelt, do hunn d'Leit nach näischt giess, do ass nach keen Imprevu um Niveau vun Zänn oder soss eppes anerem geschitt, do ass nach näischt futti gefuer, keng Wäschmaschinn futti gefuer. Do mécht een net méi ganz vill hei am Land. An ech hätte gär, dass mer och zesumme kucken, dass mer deene Leit entgéintkommen. Dat ass vun dëser Regierung oft ze vill no hanne geréckt ginn.

Et kann een natierlech do soen: Ma déi Leit, déi kréie jo Sachleeschungen. Mee mir sinn der Meenung, dass een deem Mëndegen a Bierger, dee selwer seng Entscheedung hält, och muss als Lëtzebuurger oder Mënsch, deen hei wunnt oder hei schafft, kënnen zoutrauen, dass, wann e säi Loun huet oder seng Pensioun kritt, e selwer decidéiert, zu wat fir enge Konditiounen en der Suen, déi him zur Verfügung stinn, uleet oder net.

E weidere Punkt ass – ech hunn et viru scho gesot –: d'Working Poor. Dat betrëfft virun allem déi jonk Leit. Well déi jonk Leit, och wa se gutt Ausbildungen hunn – an ech gesinn de Bildungsminister –, hunn och am Privatsektor, och wa se gutt qualifizéiert sinn, net déi héchste Léin. A wa se net vun den Elteren ënnerstëtzt ginn, an d'Elteren hunn dat scho gemaach, fir dass se déi Ausbildung kënne kréien, ... trotz alle Bourssen, déi se kréien, hunn d'Eltere sech och Suen ofgespuert, fir dass se kënne eng gutt Ausbildung kréien. Wann déi an d'Berufsschulen antrieden, da sinn déi och bei aacht Stonnen, déi se schaffen – an oft vill méi wéi aacht Stonnen –, net ëmmer ganz gutt bezuelt an och déi falen zumindest am Ufank vun hirer Karriär, wa se net ënnerstëtzt gi vun doheem aus, oft ënnert déi sougenannte Working Poor.

An der leschte Punkt ass deen: déi héich Energiepräisser. Mir haten dräimol, Dir Dammen an Dir Hären, d'lescht Joer ënner eisem sozialpolitesche Spracher, dem Här Spautz, gefrot, dass d'Tripartite d'lescht Joer, also am Joer 2021, sollt schonns zesummekommen. Mir hunn och ënner anerem op dëser Plaz eng Rei vu Virschléi gemaach, konkret Virschléi, wéi een der Präisdeierecht um Niveau vun der Energie kéint nokommen. Mir haten zum Beispill proposéiert, dass ee sollt d'Steieren, d'Accisen an d'TVA op de Spritt an d'Hëtzen op den europäesche Minimum eroffueren – den europäesche Minimum. Anerer – Polen, Däitschland – gi souguer driwwer eraus.

Mir haten och proposéiert, Dir Dammen an Dir Hären, am Sënn vun enger wuelverstaner sozialer Selektivitéit, dass ee sollt de Cercel vun deene Leit, déi an der Genoss vun enger Präisdeierechtszoulag, der sougenannter Allocation de vie chère kommen, sollt ausweiten. Dat hätt zum Beispill mat sech bruecht, dass Leit, déi net als Referenzwäert den onqualifizéierten Mindestloun, mee ... Mir hätte proposéiert, zum Beispill de qualifizéierte Mindestloun als Referenz ze huelen. Mir hätten och proposéiert, dass iwwert dee Wee zum Beispill eng Famill mat zwee Kanner mat engem Akommes vu ronn 4.400 Euro och nach kéint an der Genoss dovunner kommen. A mir hunn eigentlech e bësse bedauert, dass déi Virschléi hei eigentlech e bëssen an d'Lächerlech gezu goufen. Déi hätten och de Leit, a besonnesch deenen, déi am Besoin gewiescht wieren, gehollef, fir méi Kafkraaftverloscht ausgeglaach ze kréien.

An dann zum Schluss wéilt ech och nach soen, dass mir weiderhi bedauern, dass net weider op eis Fuerderung fir eng Reform vun eisem Steiertabellensystem agange ginn ass. An ech soe se nach eng Kéier. Mir sinn der Meinung, dass et e Feeler war, dass ee keng Upassung vum der Steiertabell gemaach huet an Zäiten, wou et dem Land gutt gaangen ass.

Eis dräi Virschléi sinn do: Éischtens, den Agangsmonat, op deem een ufänkt, Steieren ze bezuelen, an d'Luucht ze setzen. Mir sinn der Meinung, dass een d'Steiertranche sollt zéien, dat heescht, dass ee manner séier op Spätzesteiersatz kënnt. An ech soen och nach eng Kéier an ouni Tabu am Numm vun eiser Partei, dass mir der Meinung sinn, dass Leit, deenen et richtig gutt geet, och mussen eng zousätzlech Steuertranche verdroen. Een, dee 500.000 Euro versteiert baart Akommes huet, dee muss och akzeptéieren, dass e bis no un d'50 %-Grenz kënnt – dat ass de Basissteiersatz, dat ass och d'Solidaritätssteuer, an da kënnt jo nach d'Assurance dépendance derbäi –, dass en och dat zäitlech muss verquessen.

Une voix | Très bien!

M. Gilles Roth (CSV) | Abee, op dës Virschléi ass och bis elo keen agaangen.

(Interruption)

Als Konkursioun, Dir Dammen an Dir Hären: D'CSV steet zum Lëtzeburger Sozialmodell. Mir stinn zum Tripartite-Ofkommes. D'Gesetz, dat mir haut stëmmen, hu mir weesentlech mat beaflosst, dass et méi no un en Tripartite-Ofkommes erukënnt. Mir hunn eis Pflicht an eis Verantwortung iwwerholl an der Kommissioun a mir ware frou, dass de Staatsminister drop agaan ass, fir eng eegestänneg Tripartite-Kommissioun anzesetzen an och wann deenen zwee Gillen hiert Temperament eng Kéier an enger Sitzung e bëssen uneneegerode war an deenen een erausgaange war – jo, Här President –: Gilles Baum, Dir hutt déi Kommissioun exzellent prezidiert!

Plusieurs voix | A!

M. Gilles Roth (CSV) | Jo, dat soll een och soen. Well mir sinn zu engem Resultat komm an zwee Méint an engem weesentlechen Punkt. An ech wëll och soen, dass et richtig war, dass déi Tripartite-Kommissioun déi eenzel Verhandlungspartner vläicht net an hirer eegener gewerkschaftlecher Form gesinn huet, mee virun allem, dass se hire Point de vue, énnerschiedlech Point-de-vue souwuel vum Patronat wéi vum Salariat konnten duerleeën. Och dat war e ganz utile Meinungsaustausch, wou ee gesinn huet, dass een deen och sollt weiderféieren. An eis Propos ass, dass een dat och während enger nächster Budgetsdebatt sollt esou gesinn.

Mir hunn, wéi gesot, eng konstruktiv Approche geholl. Fir eis ass et weesentlech, dass den Index bäibehale gëtt, a schlusslech si mer der Meinung, dass een zousätzlech zu dësem Accord och muss zousätzlech Moosnamen an Zukunft an d'A faassen, sollt d'Präsideierrecht – a besonnesch um Niveau vun den Energiekäschten – weidergoen, well soss geet et fir vill Leit hei am Land mëttel- a laangfristeg net méi op. Mir huelen, wéi gesot, eis Verantwortung am Interessi vum Land a Leit a stëmmen duerfir dësem Gesetzesprojet zou.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschtenen.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Roth. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här André Bauler. Här Bauler, Dir hutt d'Wuert.

M. André Bauler (DP) | Merci, Här President. Mäi Virriedner huet ganz treffend gesot, dass

d'exceptionnel Situatioun, exceptionnel Zäiten, exceptionnel Moosname verlaangen. Wou e Recht huet, huet e Recht, a wann ech vun eppes schwätzen, dat exceptionnel ass, dann ass et effektiv déi ganz Kompensationslogik, an där mer eis hei befannen. Dat ass en Novum an ech sinn och frou, dass sech eng breet Majoritéit hei hannert dësen Novum stellt.

Mir erënneren eis: An den 1970er-Joren huet d'Stolkris eist Land ferm geréelt. „Wann d'ARBED de Schnapp huet, dann néitscht d'ganz Land“, esou huet et deemools geheescht. Deemools war et schonn éischter eng Gripp. D'Situatioun war also ganz eescht. Deemools, wéi haut, stounge vill Aarbechtsplazen an Existenzen um Spill.

Énnert dem deemolege liberale Staats- a Premierminister Gaston Thorn gouf d'Tripartite vu Regierung, Gewerkschaften a Patronat an d'Liewe geruff, fir d'Stolkris zesummen a koordinéiert unzegoen. Et huet ee sech zesummegeat, fir zum Wuel vu Leit a Land Accorden ze fannen. Nationalen Zesummenhalt war deemools gefrot: net streiden, net éiweg diskutéieren an och keng sterill Ierbessenziellerei, mee esou wäit wéi méiglech zesummestoen, solidaresch sinn. Et goung schlusslech deemools ëm d'Zukunft vun der Stolindustrie, awer och ëm d'Zukunft vum Land a senge Mënschen. Besonnesch goung et awer ëm d'Zukunft vun allen, vun alle schaffende Leit.

D'Tripartite ass zanterdeem en Deel vum Lëtzeburger Modell, e Kriseninstrument fir Zäiten, wéi mer se och de Moment grad duerchliwien. Jo, Här President, mir liewe grad a wirtschaftlech onsécheren Zäiten, besonnesch an dëser Period vu steigender an unhalender Inflation, vu steigenden Zësen, vu Liwwerenkpäss a Krich. An dësen Zäiten ass d'Politik gefuerdert. D'Leit an d'Betribler wëllen d'Sécherheet hunn, dass d'Politik hir Suergen eescht hält a keen am Ree stoe gelooss gëtt. A genau dorëms geet et hei bei dësem Accord: Et gëtt eebe keen am Ree stoe gelooss!

Fir d'DP ass den Tripartite-Accord, deen d'Regierung mat de Sozialpartner ausgehandelt an énnerschräwen huet, en Accord vun der Solidaritéit. Solidaritéit mat de Leit, déi d'Repercussioune vun der Ukrain-Kris dagdeeglech spieren an déi Krämpes hunn, fir béid Enner um Enn vum Mount beienene ze kréien. Solidaritéit awer och mat eise Betribler, déi no enger Pandemie virun enger weiderer grousser Erausforderung stinn. Eng Pandemie, déi eis zolidd an Otem gehalen huet an eis gedoen huet, munnech staatlech Ressourcen ze mobiliséieren. No de Moosname vum Energiedësch, déi direkt am Ufank vum Ukrain-Krich entscheet goufen, fir grad deene vulnerabelste Mënschen énnert d'Äerm ze gräifen, sinn am Solidaritéitspak wichteg Moosname geholl ginn, déi schnellstméiglech bei de Leit a Betribler ukomme sollen.

An der Spezialkommissioun „Tripartite“ hu mir énnert der kompetenter an engerescher Leedung vu mengem Kolleg Gilles Baum an enger dach zimmlech strammer Kadenz Sätzungen ofgehal, fir d'Aarbechten esou séier wéi méiglech virunzedriewen a fir prett ze sinn, falls eng nei Indextranche schonn am Juli hätt missen ausbezult ginn.

D'Moosnamen aus dem Solidaritéitspak sinn eng wichteg Stäip fir vill Salariéen, Pensionéierter, Indépendanten a Betribler hei am Land. Konkreet huet den Accord dräi Ziler. Et geet drëms, de Kafkraaftverloscht ze kompenséieren, Aarbechtsplazen ofzesécheren an de Betribler, Previsibilitéit, also déi berüümte Planungssécherheet, ze ginn.

Här President, den zentralen Acquis vum Accord ass deen, dass de Kafkraaftverloscht vun de Leit, deen duerch de Report vun der Indextranche entsteet,

kompenséiert gëtt. Ech ënnersträichen hei, dass d'Indextranche wierklech just no hanne verréckelt gëtt. Si gëtt net annulléiert. Dëse Report ass och fir d'Betribler wichteg, déi an dësen dach awer schwiegen, jo turbulenten Zäiten Previsibilitéit brauchen a weider kompetitiv musse bleiwen, fir an engem internationalen, jo ganz schwieerege wirtschaftlechen Ëmfeld, an deem mer wierklech näischt geschenkt kréien, ze bestoen.

Jo, duerch dräi oder souguer méi Indextranchen bannent engem Joer géife vill Betribler an domadder hir Salarié mat onerwaarte Situatiounen, virun allem mat onerwaarte Méikäsche konfrontéiert ginn, déi d'Attraktivitéit vun eisem Standuert par rapport zum Ausland schwäche kéint a soumat och Aarbechtsplazen a Gefor bréngt. Dat wier onverantwortlech. Dat géif Existenzen zerstëieren!

Mir wëllen awer sozial Errongenschaften bewahren an déi baut een nun emol net op engem wirtschaftleche Kierfecht op. Wirtschaft a Sozialstaat oder Solidarstaat spillen ëmmer op deem selwechten Terrain, net géinteneen, mee mateneen. Et gëtt dat eent net ouni dat anert.

An deem Kontext wëll ech de Patrick Dury, deen ech, denken ech jo, heibannen net muss extra virstellen, zitieren, deen an engem „Wort“-Interview ganz treffend Folgendes gesot hat: „Manchmal habe ich den Eindruck, dass wir eine akademische Diskussion über den Index führen, also um die Verschiebung und die Kompensierung. Aber wir befinden uns in einer Krise. Die Pandemie ist noch nicht vorbei, seit Monaten haben die Betriebe Probleme mit Lieferketten, die Rohstoff- und Energiepreise steigen und seit Kriegsbeginn verschlimmert sich die Lage zunehmend. Wir diskutieren hier nicht im luftleeren akademischen Raum“, fiert de Patrick Dury weider. „Wir führen keine theoretische Diskussion darüber, ob man eine Index-Tranche verlegen könnte. Wir befinden uns in einer ersten Lage, es geht um den Erhalt von Arbeitsplätzen und die Kaufkraft der Arbeitnehmer und Rentner.“

Léif alleguer, de Patrick Dury, deen d'Situatioun an de Betribler genee kennt, well e se all Dag verfolgegt, bréngt et genee op de Punkt a weist, wou de Schong dréckt. An hie seet dat esou treffend, dass een deem eigentlech näischt méi bäizefüge bräicht. An awer soen ech dann och nach emol ganz kloer hei op dëser Plaz. Fir d'Demokratesch Partei steet fest: D'DP steet weiderhin hannert dem Index a stellt dee Mechanismus net a Fro!

Une voix | Très bien!

M. André Bauler (DP) | Et ass e wichteg Instrument, fir de soziale Friden zu Lëtzebuerg ze garantéieren. D'Regierung huet dank dem Energiesteierkredit e Wee fonnt, deen et erlaabt, de Kafkraaftverloscht ze kompenséieren an deels souguer ze iwwerkompenséieren. Dat ass en Novum. Iwwerkompenséieren, dat heescht, dass d'Stéit ganz konkret dank dem Energiesteierkredit um Enn vum Mount méi Suen iwwerwise kréien, wéi wann eng Indextranche erfällt wier. An dann ass d'Käisch um Kuch grad déi, dass dës Kafkraaftverloscht pro Stot gerechent gouf, ma d'Kompenséiere sech awer pro Salarié mécht.

Huele mer eng elengerzéiend Famill mat engem Revenu vu 4.200 Euro. Déi kritt dank dem Accord all Mount énnert dem Stréch 29,16 Euro netto méi u Salair ausbezult, wéi wann eng Indextranche erfällt wier, dat ouni, dass d'Betribler déi Zomm direkt selwer droe missten. D'Regierung huet hei ganz séier a pragmatesch op eng komplex an dach séier belasschend Situatioun reagiert. D'Leit brauchen elo eng finanziell Énnerstëtzung, well d'Inflation elo fir vill Leit hei

am Land eng grouss finanziell Belaaschtung ass. Si brauchen dës Suen elo an net eréischt a sechs Méint!

Mir als DP-Fraktioun bekennen eis zu dësem Solidaritéitspak a mir wëssen, datt et net einfach war, fir zu dësem Accord ze kommen.

D'Ausgangspositioun vum Staat, Här President, déi ass bekannt. De Lëtzebuurger Staat huet während der Pandemie immens Ustrengunge gemaach fir ze garantéieren, datt d'Leit hir Aarbecht behale konnten, dank der Deelzäitaarbecht, an duerfir, datt d'Wirtschaft am groussen Ganzen net zesummegebrach ass. D'Zuele ginn eis Recht: Eise PIB ass 2020 ëm – tëscht Gänsefeisercher – „just“ 1,8 % zrëckgaangen. Domat war Lëtzebuerg ënnert den Top Dräi an der ganzer Europäescher Unioun. Och eise Wuesstem läit mat 6,9 % zejoert wäit iwwert dem EU-Duerchschnitt.

Abee, deen Erfolleg huet eise Staat och vill Sue kascht: 3,2 Milliarden Euro Defizit eleng am Joer 2020, fir genee ze sinn. Mir woussten, datt eis Hëllefmoosnamen d'Staatskeess géifen enorm belaaschten. A mir hunn dat a Kaf geholl. Et ass dës Approche, déi mir vun den internationalen Organisatiounen recommandéiert kruten. Et ass dat, wat mir gemaach hunn an et ass dat, wat eis Wirtschaft an all schaffend Leit beschützt huet. Mir kruten och vu ville Leit gesot: „Dir hutt dat deemools richteg gemaach, Dir hutt genee dat Richteg gemaach.“

Jo, dës Regierung huet – deemools wéi och haut – genee déi erfuerdert Mesuren, déi richteg Mesurë geholl. Och den Tripartite-Accord gëtt et net zum Nulltariff.

Plusieurs voix | Très bien!

M. André Bauler (DP) | Ech wëll also wierklech ënnersträichen, datt d'Regierung hei extraordinär Ustrengunge gemaach huet, fir de Familien, alle schaffend Leit, de Betriber, den Independenten, de Studenten an awer REVIS- an RPGH-Empfänger ze hëllefen. Ech begreissen dann och ausdrëcklech, datt déi gréissten Oppositounspartei, d'CSV, also déi „nei CSV“, den Accord elo no laangem Hin an Hier matdréit. An ech si frou fir si, datt si elo keng Kaz am Sak musse kafen.

Plusieurs voix | Très bien!

M. André Bauler (DP) | Ech erënneren un d'Joer 2012: Wéi d'DP an der Opposition war, war deemools an der Finanzkris keng einfach Zäit. Et hu misse eng ganz Rei wichteg Decisiounen geholl ginn, dat am Interêt vum Land. D'DP huet dowéinst 2012 als Oppositounspartei hir Verantwortung iwwerholl an d'Gesetz zum Report vum Index matgestëmmt, obwuel et am Verglach mat haut keen Accord ginn ass an obwuel et scho guer keng Kompensatiounsmoosname gi sinn.

Dës Solidaritéitspak ass deemno ouni Zweifel fir d'Leit déi besser Äntwert op hire Kafkraaftverloscht.

Jo, Här Roth, esou kritesch wéi Der déi lescht Woche waart – zu Recht, dat ass Är Roll, dat ass Är Verantwortung an ausserhalb, och innerhalb vun der Kommissioun souwisou –, sou kritesch wéi Dir mam Solidaritéitspak ëmgaange sidd, wëll ech awer net wëssen, wéi entrüst Dir als Majoritéitsdeputéierten 2012 waart, wéi déi kleng a mëttel Akommessen deemools am Ree stoe gelooss goufen. Deemools hu si misse kucken, wéi se mat hirem Kafkraaftverloscht aleng géifen eens ginn.

Dës Majoritéit wollt op jidde Fall dat do net. Si wollt net, datt esou eng Situatioun antrëfft. Mir hëllefen de Leit, déi an dës schwierigen Zäite Problemer hunn, fir iwwert d'Ronnen ze kommen.

An, Här Roth, net nëmmen huet Är Partei 2012 de Leit keng Kompensatioun fir de Kafkraaftverloscht ginn – nee. Är Partei huet souguer d'Solidaritéitssteuer fir kleng a mëttel Revenue vu 4 % op 7 % gehéicht (veuillez lire: vu 4 % op 6 % gehéicht).

(Interruption)

Dir hutt deene Leit d'Steiererhéijung opgedrummt, andeems Der d'Tauxen, also d'Steiertauxen, eropgesat hutt. Dat louch deemools an Är Hand an Dir hutt de Leit domadder och manner Suen um Enn vum Mount iwwerregelooss, fir de Frigo an dee berüümten Tank ze fëllen.

Ech kann Iech just soen, datt mat der DP-Fraktioun dës Leit net nëmme keng Steiererhéijungen ze fäerten hunn, mee datt mir hinne mat sozial cibléierte Moosnamen zur Säit stoe wäerten.

Une voix | Très bien!

M. André Bauler (DP) | D'CSV kritiséiert zum Beispill och den Energiekredit, Steierkredit an deem Sënn. Si kritiséieren net, datt d'Leit Sue kréien, fir op déi héich Energiepräisser ze reagéieren. Nee, dat hu si jo och selwer gefrot. D'Form vum Steierkredit gëtt hei kritiséiert. Erlaabt mer awer op dëser Plaz, drun ze erënneren, datt et eeben d'CSV war, déi d'Steierkreditter an eise Steiersystem agefouert huet. An de Gilles Roth huet dës Decisioun och 2008 verteidegt. De Gilles Roth huet op der Chambertribün deemools gesot. Ech zitieren hien: „D'Regierung geet mat der Aféierung vun de Steierkreditter een innovativen a couragéierte Wee.“ De Gilles Roth huet se „e richteg Schrëtt am Sënn vun enger sozialgerechter Ëmverdeelung“ genannt.

Fir datt d'staatlech Hëllef séier ...

M. Fernand Etgen, Président | Här Bauler, erlaabt Der, datt den Här Roth ...

M. Gilles Roth (CSV) | Fait personnel.

M. Fernand Etgen, Président | ... reagéiert fir Fait personnel?

M. André Bauler (DP) | Jo, ech si mer däers bewosst, Här Roth. Loosst mech just mäin Abschnitt nach fäerdeg maachen.

Fir datt d'staatlech Hëllef séier, geziilt a sozialgerecht ukënnt, huet d'Regierung d'Form vum Steierkredit gewielt. Et entzitt sech mengem Verständnis, wéi am Fong geholl d'CSV däraart géint de Modell vum Steierkredit ka goen, wa si selwer en deemools als couragéiert a sozial gerecht gelueft huet.

Dir kënnt elo Är Fro stellen, Här Roth, wann den Här President d'accord ass.

M. Fernand Etgen, Président | Den Här Roth kritt d'Wuert fir Fait personnel.

M. Gilles Roth (CSV) | Jo. Merci, Här President. Et ass net d'Wuert Steierkredit, dat ee vun enger op déi aner Situatioun kann einfach transposéieren. 2008 oder 2009 war ech selwer Rapporteur vun deem Projet de loi. Deen ass net geholl gi vun der CSV eleng, mee zesumme vun enger Koalitioun mat der CSV an der LSAP. An do sëtzt de Sozialminister, de fréiere Sozialminister vun der LSAP. An him géif ech dat selwecht erklären, wat ech Iech elo als DP-Deputéierten erklären.

Wat war 2008 esou innovativ? Mee dass een d'Moderatioun, déi d'Stëit kritt hu fir d'Kanner, an e Steierkredit ëmgewandelt huet. Well virdrun huet deen, dee vill verdéngt huet, eng Moderatioun kritt vun 900 Euro an huet déi vun de Steiere kënnen pro Kand ofsetzen. Dat heescht: Deen, deen netto am meeschten do verdéngt huet, war deen, dee vill Steiere bezuelt huet.

An déi Persoun, déi manner verdéngt huet, déi hat dovunner manner Avantage. A fir jiddwereen – de Mindestlounbezéier, dee Kanner huet, den Duerchschnittsverdänger, dee Kanner huet an de Spëtzeverdänger, dee Kanner huet – op déi selwecht Positioun ze setzen, ass duerfir eng negativ Steuer agefouert an ausbeuelt ginn ënnert der Form vun engem Steierkredit. Dat war d'Ursach derfir. An duerfir hu mer gesot: Dat war innovativ! Et war d'ailleurs ëmmer eng Fuerderung vun de Gewerkschaften. Dass e Kand e Kand ass, dat ass um Niveau vun dem Kannergeld ëmgesat ginn. Dat waren déi 265 Euro. E Kand ass e Kand an um Niveau vun de Kanner ass e Steierkredit e Steierkredit, egal, ob ech elo 2.000 Euro de Mount verdéngen, ob ech 10.000 Euro verdéngen oder ob ech der 40.000 oder 50.000 verdéngen. Dat war d'Ursach. An duerfir war dat innovativ. Dat war gewollt innovativ!

An hei gëtt de Steierkredit geholl, fir e Kafkraaftverloscht auszegläichen an obschonn an engem Stot dee selwechte Besoin un enger Kafkraaft ass, gëtt dee Kafkraaftverloscht ënnerschiddlech ausgeglaach.

Dat ass dat, wat ech Iech wollt soen. Dat ass och dat, wat de Conseil d'État, d'CGFP, d'Chambre des Fonctionnaires, d'Chambre des Salariés mentionéiert hunn. Dir hutt mat Recht gesot, de Conseil d'État hätt gesot, dat wier eng politesch Opportunitéit, an hätt dovun ofgesinn – gemäss dem Gläichheitsprinzip –, eng Opposition formelle ze maachen.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Roth. Dann huet nach den Här Kersch d'Wuert gefrot.

M. Dan Kersch (LSAP) | Jo, ech wollt och dem Här Bauler soen, dass et selbstverständlech richteg ass, dass de Steierkredit als System agefouert ginn ass ënnert enger CSV-gefëierter Regierung mat der Complicitéit vun der LSAP, wéi mer elo grad héieren hunn. An déi Erklärung, déi den Här Roth gemaach huet, ass och ganz richteg.

Ech wollt deem awer bäifügen, dass e Steierkredit oder d'Selektivitéit, de Krittär vun der Selektivitéit, dass ee selektiv genau deene Leit hëlleft, déi am mannsten hunn, eng Erneuerung war, déi net vun der CSV komm ass, mee déi vun dëser Koalitioun komm ass. Ech mengen, dass et wichteg ass, dass een dat eng Kéier seet. An déi spillt jo genau och elo bei deem Steierkredit, dee mer haut amgang sinn, ze diskutéieren, nämlech d'Selektivitéit. An dat ass den Ënnerschied par rapport zu deem Steierkredit, dee mer 2008/2009 agefouert hunn.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kersch, fir déi Kloerstellung. An domadder ginn ech d'Wuert zrëck un den Här Bauler.

M. André Bauler (DP) | Jo, merci, Här President. Merci deene verschiddenen Intervenanten. Ech wollt eigentlech soen, wat den Här Kersch elo gesot huet an dat bleift mer dann elo erspuert. Dat sollt e Complement sinn zu deem, wat den Här Roth gesot huet. An da kéint ech weiderfuere mat mengen Ausféierungen.

Ech hoffen alt, datt Der mer déi Zäit elo net urechent, Här President. Ech gesinn, d'Auer ass och elo gestoppt.

Un all déi wollt ech mech nach riichten, déi d'Tripartitesgesprécher kritiséieren, well eeben ee vun de Sozialpartner de finalen Accord net matgedroen huet. Do kann ech just un d'Joer 2012 erënneren. Deemools gouf et, wéi gesot – ech wollt dat awer nach eng Kéier soen –, wuelgemierkt keen Accord tëscht der Regierung an den Tripartite-Partner. Dës Kéier droen awer dräi vu véier Partner den Accord mat.

Déi gréissten Neierung dës Kéier, dat sinn eeben, ech kann et net dacks genuch soen, déi sougenannt Kompensatiounsmoossnamen. Dës Kéier huet och de Statoc de Kafkraaftverloscht berechent, sou genee wéi nëmme méiglech. Dës Kafkraaftverloscht gëtt elo dank dem neien Energiesteierkredit kompenséiert. Déi Stéit mat klengem Akommes ginn, wéi ech scho gesot hat, iwwerkompenséiert.

A fir mech och vläicht nach eng Kéier ze widderhuelen an och, fir dat ze soen, wat den Här Kersch elo just gesot huet: De Steuerkredit Energie ass awer virun allem eng séier – scho souwiesou eng gezielten, mee awer eng séier – Hëllef, déi sozial gestaffelt ass, déi séier kann ëmgasat ginn, op déi een net laang muss waarden. Jo, d'Léisung, déi an der Tripartite fonnt ginn ass, ass wuel net perfekt, mee si hëllef awer ville Leit direkt a séier, eeben duerch dee faméis Steierkredit Energie, wuel wëssend – fir dat nach emol ze soen –, datt de Kafkraaftverloscht op de Stot ausgerechent ass an net op d'Persoun. Och dat soll nach eemol gesot ginn! Och dat gehéiert zur intellektueller Eierlechkeet!

Eis huet interesséiert, datt d'Leit hire Kafkraaftverloscht esou wäit wéi méiglech kompenséiert kréien, an dat ouni laangwiereg Prozeduren.

Voilà, Léif Alleguer, dës Regierung huet en historeschen Accord fonnt souwuel an der Envergure vum Pak – de Gilles Baum huet dat nach eng Kéier ze ënnersträiche gewosst, wann een d'Envergure versicht, a Milliounen ze chiffrieren –, souwuel an der Envergure vum Pak, wéi gesot, wéi awer och an der Ënnerstëtzung vun de Leit an de Betriber.

Et muss ee soen, datt et net einfach ass, fir mat verschiddenen Acteuren ëmmer en Accord ze fannen, dat zemools a Krisensituatiounen, wann et ëm vill geet a wann d'Zäit fortleeft. Heiansdo kënn een net op e gemeinsamen Nenner, heiansdo leeft et eeben op e Kompromëss eraus, deen net jiddwereen arrangéiert. An dësem Fall awer huet d'Regierung deeglaang mat de Vertrieder vum Salarat a vum Patronat verhandelt. Si huet sech esou wäit beweegt, datt et zu engem gudden Accord konnt kommen; e gudden Accord, op dee sech geëenegt konnt ginn an deen, wéi ech erausspielen, heibannen och wäert breed gedroe ginn.

Et ass en Accord am Interêt vu Land a Leit. Et ass e Solidaritéitspak an dowéinst ginn ech am Numm vun der Demokratescher Partei elo schonn den Accord zu dësem Gesetzesprojet.

Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Bauler. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Yves Cruchten. Här Cruchten, Dir hutt d'Wuert.

M. Yves Cruchten (LSAP) | Merci, Här President. Léif Kollegeinnen a Kollegen, virop dem Gilles Baum e groussen, décke Merci fir dee Rapport an déi vill Aarbecht, déi en an deene leschte Woche mat eis hat. Ech schlësse mech deene Wieder un, déi den Här Roth gesot huet. Datt hu mer zesumme gutt gemeeschtert an Dir hutt dat gutt gemaach. Merci duerfir, Här Baum.

Här President, déi Situatioun, déi mer haut kennen, déi hate mer zanter de 70er-Jore net méi. Deemoos sinn och zwou Krisen openee gefall, d'Stol- an d'Pétrolskris. Grad wéi deemoos, kënnen mer d'Krisen haut nëmmen iwwerwannen duerch e konsequent Agräife vum Staat an andeems mer alleguerte solidarisch matenaner sinn. Zanter dem leschten Hierscht hu sech déi geopolitesch a wirtschaftlech Konditiounen dramatesch verännert. Kaum en Expert schwätzt

nach vu Recovery, also vun enger ekonomescher Reprise.

(M. Mars Di Bartolomeo prend la présidence.)

Zanter 17 Woche féiert den Diktator am Kreml e Krich géint d'Ukrain a géint eis Virstellung vum enger friddlecher Weltuerdnung, an där dat internationaalt Recht nach eppes zielt. De Krich an der Ukrain huet, wéi mer alleguerte wëssen, d'Hausse vun den Energiepräisser nach befeiert. D'Pandemie an hir Suite sinn do an eise Géigende scho bal vergiess. China, déi zweetgréisst Economie vun der Welt, huet wéinst dem Covid Enn Abrëll e Véierel vu senger Populatioun an en haarde Lockdown gesat, wat de Problem vun de Liwwerketten nach emol staark verschäerft huet. Et muss ee keen Dokortitel an der Economie hunn, fir ze verstoen, wat dat alles fir d'Präisdeierecht bedeit.

Une voix | Très bien!

M. Yves Cruchten (LSAP) | Déi Europäesch Zentralbank geet an hire Projektionen dovunner aus, dass mir an der Eurozon wäerten dëst Joer eng Präisdeierecht vun iwwer 5 % erliewen. A bei der Geleeënheet vun eiser Visitt zu London krut de Chambersbüro op der London School of Economics gezielt, dass eng Joresinflatioun vu 5 % iwwert déi nächst fënnef Joer guer net onwarscheinlech wier.

China schéngt zwar wäit ewech, de Corona ass bal vergiess, d'Ukrain konnte vill Leit virun e puer Méint nach net op der Europakaart esou richtig fannen, an dach spiere mir och hei zu Lëtzebuerg d'Konsequenze vun all deem doten. Natierlech op der Tankstell, am Supermarché oder generell um Compte courant, wann Enn des Mounts näischt méi Rescht ass oder net méi ganz vill.

D'Bierger sinn der Präisdeierecht komplett ausgeliewert a kënnen sech net wieren. Mee och d'Entreprise kréien dat doten alles ze spieren. Hir Wuere kommen net un oder mat grousser Verspéidung. D'Energiekäschten an d'Käschte fir d'Matière-première, déi explodéieren. Mataarbechter gi krank, falen nach ëmmer aus a kënnen net direkt ersat ginn. Wien haut en Auto keeft, dee muss sech dacks iwwer e Joer gedëllegen, bis en iwwerhaupt geliewert gëtt. Wie grad baut oder renovéiert, dee kennt d'Schwieregkeete vun den Entrepreneuren nëmmen allze gutt. Dobäi sinn a ville Betriber d'Keesen eidel no zwou Joer Pandemie, wou der vill hir Reserven opgebraucht hunn.

Wann donieft och nach d'Lounkäschten de Kopplabunz schloen, gëtt et fir vill Entreprise richteg existenziell. Nee, net fir all d'Entrepreneuren, mee awer fir vill. Jo, et gëtt Amazon oder och nach d'Finanzbranche, mee et gëtt och de Metzler am Duerf, de Bäcker, d'Epicerie, d'Baufirma oder den Installateur an nach vill anerer. Fir si all sinn zwou Krisen beieenen der dräi ze vill.

Fir aus dës schwierige Gewässer erëm onbeschiedt erauszefannen, gëtt et eigentlech nëmmen ee Wee: d'Äerm eropkrämpelen an zesummen no Lösung sichen. Dëst huet d'Lëtzeburger Regierung och gemaach. Am Sënn vum Sozialdialog huet si d'Sozialpartner am Kader vun enger Tripartite zesummegeruff, fir zesummen no Lösungen ze sichen. Dobäi ass en Accord erauskomm, dee vum Patronat op där enger Säit a vun zwou Gewerkschaften op där anerer Säit gedroe ginn ass.

Jo, als LSAP bedauere mir, dass den OGB-L, déi Gewerkschaft, där mir eis no fillen, den Accord net huet kënnen matdroen. Jo, dat deet eis wéi. Dorunner ass keen Zweifel. Den Indexsystem läit eis als LSAP am Häerz, well et e sozialen Acquis ass, deen d'Kohäsioun vun eiser Gesellschaft séichert. Duerfir ass et eis weeder einfach nach liicht gefall, fir déi kommend

Indextranchen no hannen ze réckelen. Nawell si mer der fester Iwwerzeegung, dass mer net kënnen d'Aen zoumaachen, wann all dräi Méint eng Indextranche fält.

Näischt maachen, hätt hei Aarbechtsplaze kascht, Chômage generéiert, Betriber an hir Mataarbechter an hirer Existenz bedrot. A mir gesinn haut schonn déi éischt Unzeechen duerfir, wa mer kucken, wéi zum Beispill um Interimsmarché déi fräi Plazen amgaange sinn, drastesch zrëckzegoen. De Constat, dass muss vu staatlecher Säit intervenéiert ginn, gëtt och, mengen ech, vu jiddweregem gedeelt, och wann d'Meenungen natierlech auserneeginn iwwert d'Manéier wéi.

Fir d'LSAP war et vun Ufank u kloer: Éischstens: Keng Indextranche duerf einfach esou gestrach ginn oder ewechfalen. Zweetens: All zäitlech Verréckele vum Index muss kompenséiert ginn. Drëttens: All Ëmännerung um automateschen Indexmechanismus muss vun de Sozialpartner gedroe ginn. Véiertens: Den Index duerf a senge Grondsätz ënner kengen Ëmstänn a Fro gestallt ginn.

Une voix | Très bien!

M. Yves Cruchten (LSAP) | Am Contraire. D'Erhale vun der Kafkraaft ass esou relevant wéi seele virdrun. De Kampf fir den Indexsystem wäert sech an nächster Zukunft weider intensivéieren, well all déi al Propositionen vum gedeckelten oder gréng gefierften – wéi wëllt Der en nennen? – Index erëm wäerten aus der Mattekëscht erausgezu ginn. An aus dësem Grond ass déi Maniff, déi haut virun der Dier war, och net ëmsoss. Och wa si haut géint dëst Gesetz hei protestéiert hunn, sou wäert de Kampf fir d'Erhale vum Index als System muer net eriwuer sinn.

D'LSAP wäert sech mat aller Kraaft géint sämtlech Modifikatiounen um Indexsystem wieren, déi dësen definitiv änneren an aushiege géifen!

D'LSAP ass a bleift och der fester Iwwerzeegung, dass et intellektuell onéierlech, jo, ongeheierlech ass, wann een den Indexsystem aushiege wëllt mam Argument, den Index wier net sozial gerecht.

Den Index war ni en Instrument, fir sozial Gerechtegkeet ze schafen an duerf dat eigentlech och net ginn. Fir méi sozial Gerechtegkeet hierzestellen, hu mir e Steiersystem, an d'LSAP hat och aus guddem Grond den Debat iwwert d'Justice fiscale ugefrot, fir an dëser Fro e Stéckelche virunzekommen.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Yves Cruchten (LSAP) | D'LSAP steet awer hannernt dem Accord, deen d'Sozialpartner fonnt hunn. Et ass vläicht net dee beschten Accord vun allen Zäiten, mee en ass awer fir eis duerchaus akzeptabel. Mir fannen eis als Partei dran erëm, well mir de Grondprinzipp héichgehalen hunn, a schwierigen Zäiten déi Schwächst an eiser Gesellschaft ze schützen an ze stäerken.

De Mesurëpak, dee bei der Tripartite ausgeschafft ginn ass, dréit net zu Onrecht den Numm „Solidaritéitspak“.

Déi wichtegst Mesure an eisen Aen, dat ass déi vum Crédit d'impôt énergie, mat deem mir séier a sozial cibléiert de schaffende Leit hei am Land ënnert d'Äerm gräifen. Esou kritt e Salarié, deen den onqualifizéierte Mindestloun verdéngt, netto 42 Euro méi de Mount mam neie Steuerkredit, wéi e soss mat enger Indextranche kritt hätt. En Elengerzéiende mat engem Bruttoakommes vu 4.500 Euro de Mount, kritt 26 Euro méi de Mount mam Steuerkredit wéi mat enger Indextranche. Vereinfacht duergestallt: Falls et dann effektiv néng Méint sollte ginn, kritt e Mindestlounempfänger iwwert déi nächst néng

Méint souwuel den Index kompenséiert wéi och nach 378 Euro drop.

Richtig ass och ze soen, dass Salären téschent 68.000 an 100.000 Euro net méi de ganzen Index ausgeglaich kréien an dass dann d'Paien iwwer 100.000 Euro d'Joer näischt méi kréien. Dat heescht konkret, dass zwee Drëttel vun alle Salariéen am Land méi kréien duerch e Steierkredit wéi duerch eng Indextranche. Den ieweschte Sechstel vun alle Salariéen am Land verdängt méi wéi déi 100.000 Euro a kritt duerfir keng Kompenséierung.

Wann ee mat de Leit schwätzt a wann een och déi rezent Sondagë kuck, gëtt et hei am Land och e gewësst Versteesdemech, dass net all Mënsch d'Indextranche kann integral kompenséiert kréien. Dëst ass fir mech e positivt Zeechen, well et nach eng Kéier ënnermauert, dass mir e Land vun der gelieferter Solidaritéit sinn, wou déi, deenen et finanziell gutt geet, och bereet sinn, e Stéck zréckzestoe fir déi Leit, deenen et méi wéi deet, wann de Liter Mëllech oder de Pak Nuddele méi deier gëtt.

Am Solidaritéitspak sinn doriwwer eraus natierlech och equivalent Mesuren zum Steierkredit fir Beneficiäre vum REVIS a fir Studenten. Weider ass eng temporaire Reduktioun vun de Präisser op der Poppel a beim Brennes ëm 7,5 Cent de Liter ëmgesat ginn, d'Afréiere vun de Loyere bis den 31. Dezember, eng Revalorisatioun an Ausdeenung vun de Loyer-subsventiounen, Hëlfele a staatlech Garanté fir eis Entrepreneuren, déi ënnert den Energiepräisser ze leiden hunn, a verstärkt Hëlfele fir hir Energietransitioun.

Mir hunn, mengen ech, an eiser parlamentarescher Aarbecht alleguerten den Effort gemaach, u jidder-een ze denken a keng Gesellschaftsgrupp ze vergies-sen. Weeder d'Léiermeedchen nach de Pensionnaire goufen op der Säit gelooss. Dëse Solidaritéitspak chiffriert sech op iwwer 800 Milliounen un direkten Depensen am Staatsbudget. Dat ass net näischt!

Ech wéilt och nach eng Kéier drun erënneren, dass mir 2020 d'Allocation de vie chère verduebelt hu fir dat Joer, dass mir se 2021 ëm 10 % gehéicht hunn an dëst Joer nach eng Kéier ëm 200 bis 400 Euro, dass mer och de Mindestloun ëm 100 Euro gehéicht hunn. Alles dat kënnt de Leit mat klengem Portmonni zegutt.

Fir d'LSAP-Fraktioun wier et och net a Fro komm, d'Kannergeld net weider ze indexéieren, e puer Méint nodeems mir d'Reindexéierung erëm agefouert haten.

Une voix | Très bien!

M. Yves Cruchten (LSAP) | Wann ech esou iwwer eise Bord vum Teller erauskucken, wéi an eisen Nopeschlänner probéiert gëtt, Léisungen ze fannen, da mengen ech, dass mir eis iwwerhaupt net ze verstoppe brauchen. De Bléck an d'Ausland ass warscheinlech och dat bescht Argument fir eisen Indexsystem. Bei eis muss net Secteur fir Secteur eenzel verhandelt, taktéiert, gestriden oder gestreikt ginn, fir d'Léin un d'Präisdeierecht unzepassen. Mir wësse jo, dass der do ëmmer op der Streck bleiwen.

Mir sollten och net vergiessen, dass nieft dem Solidaritéitspak vun iwwer 800 Milliounen schonn um Energiedësch eng 75 Milliounen Euro deblockéiert goufen, fir de Leit ënnert d'Äerm ze gräifen, zum Beispill de Gasclienten oder och nach bei dem Elektreschen. „Wou gëtt et dat an der Welt?“, froen ech Iech, an d'Äntwert ass: „Néierens“.

Här President, d'Situatioun, an där mir sinn, ass awer immens volatil. Et ass schwéier, bal onméiglech, virauszekucken. Kee weess, wat muer oder iwwer-muer ass. Vun engem Mount op deen anere goufen

d'Prognose vum Wuesstem halbéiert an déi vun der Inflation, déi hu sech verduebelt.

Duerfir ass et richtig, dass sech d'Regierung mat den Amendementen nach eng Kéier kloer engagéiert huet, d'Tripartite zesummenzeruffen, sollt sech d'Situatioun verschlechteren. Op dëser Plaz geet dann och mäin Appell un d'Regierung: Wann eng weider Tripartite misst zesummekommen, maacht et matzäiten a loosst Iech och déi néideg Zäit fir ze verhandelen! Ënner Drock ass et ëmmer schwéier, op e gemeinsamen Nenner ze kommen.

Une voix | Très bien!

M. Yves Cruchten (LSAP) | Esou schwéier d'Situatioun de Moment och ass, d'äerfe mer awer net schwarzgesinn. Eist Land huet déi néideg Capacitéiten, fir den ekonomesche Schued vun deem Krich bei de Biergerinnen a Bierger engersäits a bei eiser nationaler Economie anerersäits auszegläichen.

Eis Staatsschuld ass nach ëmmer niddreg. Am Gesamtstaat hu mir d'Joer 2021 mat engem Iwwerschoss vun ëmmerhi 650 Milliounen Euro ofgeschloss. Am Zentralstaat hu mer d'lescht Joer just e klengen Defizit vun 326 Milliounen enregistréiert. Dat ass en Zéngtel vum Defizit vun deem Joer virdrun. Eise PIB hat schonn am drëtten Trimester 2021 erëm säin Niveau vu virun der Pandemie erreicht.

Virun allem um Aarbechtsmarché gesäit een awer, dass eis Fundamenter gesond sinn. Iwwert déi lescht dräi Joer sinn netto eng 40.000 Aarbechtsplaze geschaf ginn – trotz Pandemie. De Chômageaux ass Enn Abrëll mat 4,7 % esou déif wéi zanter Enn 2008 net méi. Dës Situatioun ass keng Selbstverständlechkeet a se kënnt och net vun ongeféier. Si ass och d'Resultat vun der couragéierter Decisioun vun der Regierung, fir direkt der Pandemie ze begéinen, zum Beispill mam Chômage partiel. Dëst huet vill Savoir-faire an de Betriber gehalen, mee virun allem awer vill Salariéen a vill Familljen ofgeséchert.

Mir hunn deemno als Grand-Duché – anescht wéi an anere Länner – eng gesond Ausgangssituatioun. Dëst bedeit, dass mir och déi néideg finanziell Méttelen an d'Hand huele kënnen, fir esouwuel d'Stéit hei am Land wéi och eis Economie an dëser schwieriger an oniwiersichtlecher Zäit ze ënnerstëtzen.

De Sënn an Zweck vun eiser Politik besteet doranner, Aarbechtsplazen ze erhalen. Dat hu mer bis elo fäerdegbruecht. An de Pandemie-joren 2020 an 2021 goufen et manner Faillite wéi nach 2019. Eleng de Chômage partiel an de Congé pour raisons familiales an der éischter Well vun der Pandemie hu net manner wéi 15.000 Aarbechtsplaze gerett.

Mir wäerten dës Efforte weiderféieren, fir eis Economie weider ze stabiliséieren an domadder dem Salariat weider zur Säit ze stoen. Op d'LSAP ka sech all Salarié hei am Land verlossen. A schwéieren Zäite kënnt et dorobber un, dass een net aus der Héft schéisst, mee dass ee mat roueger Hand reagiert an dass ee verlässlech ass. A schwéieren Zäite sinn net déi populär Decisiounen gefrot, mee déi richtig; déi, déi eis zesummenhalen an déi, déi eis aus der Kris erausféiere kënnen.

Eist Instrument vun der Tripartite ass duerfir dat Richtegt. Jidderee muss an esou Verhandlungen dat grousst Ganz am Bléck behalen an e bësse Waasser a säi Wäi schëdde kënnen, fir dass et zu engem Accord komme kann. An ech mengen, och behapten ze kënnen, dass an dëser Tripartite de Wëllen, am Interess vum Land zu engem Accord ze kommen, iwwerwien huet.

Mir sinn och net am selwechten Zenario wéi 2008 bei der internationaler Wirtschafts- a Finanzkris. D'Kris,

an där mir eis alleguerten haut befannen, ass net ausgeléist gi vun der Gier vun internationale Banken-haiser. Duerfir bréngt et eis och iwwerhaupt net weider, wa mir mam Fanger op deen een oder op deen anere weisen. All Sektor spiert méi oder manner direkt d'Konsequenze vum Krich an der Ukrain. Onsécherheet iwwert déi makroekonomesch Evolutioun ass fir guer keng Entreprise gutt.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, politesch Responsabilitéit ze droen ass den Ament keng einfach Saach. D'Onsécherheete si grouss a kee Mënsch ka virausgesinn, wéi et an deem Zäitalter vun de multiple Krisen viruegt.

Wéi ech allerdéngs scho gesot hunn, ass eist Land op zolidd Fundamenter gebaut. Mir hunn eng staark Economie, déi sech scho méi wéi eng Kéier nei erfonnt huet. Mir hu virun allem och eis Biergerinnen a Bierger, déi Empathie a Solidaritéit weisen, natierlech mat den Ukrainerinnen an Ukrainer, mee och méi generell mat de Leit bei eis, deenen et manner gutt geet. Dës mënschlech Stärkt ass op d'mannst genue esou kruzial fir eist Land wéi seng ekonomesch Stärkt.

Une voix | Très bien!

M. Yves Cruchten (LSAP) | De Franklin D. Roosevelt huet d'Rudder vu sengem Land iwwerholl a ganz schwierigen ekonomeschen Zäiten. A senger Untrëtsried sot en dëst: „The only thing we have to fear is fear itself.“ Ech fannen, an dësem Saz ass ganz vill Wourecht dran a mir sollten eis dës Saz bei alle Widdregkeeten, déi mer observéieren oder och emol selwer erliewen, heiands zu Härz huelen. Nëmme wa mer zouversichtlech bleiwen, kënnen mir och d'Erausforderungen ugoen – zesummen.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci och dem Här Cruchten. An déi nächst Riednerin ass d'Madamm Josée Lorsché. An d'Madamm Lorsché huet och direkt d'Wuert.

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, d'Coronapandemie an elo och de Krich an der Ukrain hunn eis bäibruucht, datt mer mat Onsécherheet musse liewen. An déi nächst Méint gi ganz sécher méi licht fir Mënschen, déi Onsécherheete kënnen aushalen, Onsécherheeten am Sënn vu Volatilitéit, Ongewëssheet, Komplexitéit an Ambigüitéit, déi sech am Begrëff „VUCA World“ (ndlr: volatility, uncertainty, complexity and ambiguity) erëmfannen. Dësen Akronym ass Enn vun den 1980er-Joren an den USA geprägt ginn, fir den onstabilen Zoustand vun der Welt nom Enn vum Kale Krich ze beschreiwen.

Haut ass net nëmmen eist relativ krisefest Lëtzebuerg mat groussen Ongewëssheete konfrontéiert, och vill aner Länner mussen ëm hir Sécherheet am breede Sënn fäerten. Am meeschte beträff ass d'Ukrain; e Land, wat ganz aner Surgenen huet wéi déi, en Accord tëscht der Regierung, de Sozialpartner an de Gewerkschafte gesetzlech ze verankeren, fir de Schued vun enger krichsbedéngter Kris a Grenzen ze halen.

Domat wëll ech d'Wichtigkeet vum Tripartite-Accord an d'Gesetz, wat mir haut stëmmen, ganz sécher net klengrieden. Ech wëll awer ze bedenke ginn, datt dat, wat d'Mënschen an der Ukrain erliewen, a kenger Relatioun steet mat de Problemer, déi eis zu Lëtzebuerg beschäftegen.

Fir Lëtzebuerg huet dës Solidaritéitspak effektiv eng grouss Bedeitung. An op en Neits stellt sech domat eraus, datt de Sozialdialog an eisem Land groussgeschriwwen gëtt, wann et drop ukënnt.

Ëmsou méi bedauerlech fanne mir et dowéinst nach ëmmer, datt eng ...

(Coups de cloche de la présidence)

... vun den dräi grouse Gewerkschaften d'Boot verlooss huet.

Allerdéngs ass och dës Decisioun ze respektéieren, ganz einfach well se zu enger lieweger Demokratie gehéiert. A wann d'Tripartite dann erëm opgehooll gëtt, huelen ech un, datt den OGB-L erëm um Dësch sëtz.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, als Gréng begrësse mir jiddwerfalls, datt mam Projet de loi vun haut Neel mat Käpp gemaach ginn. Den Tripartite-Accord huet de Wee an d'Legislatioun gepackt a stéisst no längeren Diskussiounen, déi ganz konstruktiv waren, op eng grouss Ënnerstëtzung an der Chamber. Dat ass erfëreech an e wichtegt Zeeche vu Solidaritéit. Dat soen ech engersäits an d'Richtung vun der CSV, wou ech muss soen, datt d'Diskussiounen effektiv ganz konstruktiv waren, och wann eemol de Sall verlooss ginn ass. Dat gehéiert dann derzou. Ech soen et awer och a Richtung vum Gilles Baum, deen d'Kommissioun kollegial a kompetent geleet huet an haut och nach e ganz gudden Rapport hei ofgelievert huet. Merci.

Une voix | Très bien!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Datt d'Regierung sech engagéiert, de Sozialdialog nees opzehuelen, sollt et sech erausstellen, datt d'Inflatioun weider Indextranché mat sech bréngt, ënnerstëtze mir an deem Kontext ganz besonnesch.

Mir befannen eis, wéi gesot, an enger Zäit, an där villes volatil an imprevisibel ass. Mam Amendement, wat d'Regierung selwer abruucht huet, ass dem Facteur vun der Imprevisibilitéit Rechnung gedroe ginn, wuel wëssend, datt sech och am internationale Kontext ganz vill Froe stellen, déi en Impakt op d'Inflatioun kënnen hunn a warscheinlech och wäerten hunn.

Wéi entwéckelt sech de Krich an der Ukrain? Gutt gesäit et jo net grad aus. Ginn d'Sanktiounen op béide Säite verstärkt? A wat ass de mëttel- a laangfristegen Impakt vun de Sanktiounen op eis Ekonomie an op eis Aarbechtsplazen? Wéi entwéckele sech d'Zëns-sätz? Déi lescht Woch huet d'EZB jo schonn annoncéiert, datt se d'Zësen am Juli wäert erhéijen.

Wäert de Covid am Hierscht nach eemol en Impakt op eis Ekonomie hunn oder net? Och dat ass fir eis eng berechtigt Fro, déi haut weeder vun de Wëssenschaftler a Fuerscher nach vun den Ekonomisten, Finanzexperten oder Statistiker beäntwert ka ginn.

A geroode mer wéinst all deene Facteuren, déi ech elo genannt hunn, net an eng Rezessioun? Kee kann haut wëssen, wéi et weidergeet, an och déi bescht Berechnung vum Statec ginn eis just eng Indication vun deem, a wéi eng Richtung et kéint goen – mat Betounung op „kéint“.

Une voix | Très bien!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Dir Dammen an Dir Hären, grad an onsécheren Zäite wéi dësen ass de Staat gefuerdert an domat och d'Regierung. Hir Aufgab ass et, souwuel d'Birger/inne wéi och d'Betriber souwäit wéi méiglech virun de Konsequenze vun der Kris ze schützen an do ze hëllefen, wou d'Hëllef am meeschte gebraucht gëtt. Dat huet an der Covidpandemie scho gezielt an dat zielt och elo an der Tripartite, wou am Dialog mat Patronat a Gewerkschaften decidéiert ginn ass, déi Schwächst an der Gesellschaft am meeschten ze stäerken, well et si si, déi proportionell zu hirem Akommes am stäerkste

vun der Inflatioun betraff sinn, besonnesch um Niveau vun den Energiepräisser.

Une voix | Ganz richtig!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | An et si si, déi d'Enner um Enn vum Mount oft schwéier zesummekréien. Dowéinst sti mer voll a ganz hannert dem Crédit d'impôt énergie, dee mat dësem Projet de loi selektiv fir déi ënnescht a mëttel Lounklassen agefouert gëtt an déi op den 1. Abrëll 2023 verréckelt Indextranche an dës Lounkategorien iwwerkompenséiert. Esou eng cibléiert a sozial gerecht Moosnam gëtt et kaum an engem anere Land a se ass och eng Première fir Lëtzebuerg.

D'Zuele vum Statec bestätegen de Sënn vun dëser Moosnam, och wann Einzelner behaupten, déi virleend Zuele wiere just eng Moyenne. Dat ass net falsch. Et ass och richtig, datt d'Extremer net all am Detail consideréiert ginn. Dozou wëll ech awer dann nach zwou Saache soen.

Éischtens: D'Zuele vum Statec weise ganz kloer, datt d'Moosnamen, déi zanter dem Ufank vum Joer scho geholl goufen, de Pouvoir d'achat an allen Akommeskategorien daitlech gestärkt hunn. Am léifste géif ech d'Wuert „Pouvoir d'achat“ duerch „Pouvoir de vie“ ersetzen, fir auszudecken, datt d'Liewen an d'Liewenskonditiounen an enger Kris méi eng grouss Bedeitung mussen hu wéi de Konsum, woumat ech net dat mengen, wat e Mënsch brauch, fir wierdeg ze liewen – dohier „Pouvoir de vie“.

Egal wéi een et nennt, bei deenen niddregste Revenue schwätze mer beim Steierkredit vum iwwer 450 Euro am Mount. D'Tabelle si bekannt.

Um Niveau vun de Besoins essentiels de la vie, wouzu och d'Alimentatioun gehéiert, stellt dee Montant ganz sécher eng bedeitend Hëllef duer a mécht ville Mënschen d'Liewe méi einfach.

Wat d'Student/innen ugeet, esou kënnen si natierlech net vun engem Steierkredit profitéieren. Als Géigeleistung kréie si dofir awer e Plus vun 10 Milliounen accordéiert. An och dat muss gesot ginn.

Une voix | Très bien!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Zweetens: Eebe grad well et vill verschidde Liewenssituatiounen gëtt, ass déi breetgefächert Approche vu verschiddenen Hëllef am Tripartite-Accord pertinent. Mam Accord kënnen mir e Maximum vun deene méi vulnerabele Stéit errechen, wou ech dann eeben net just vum Steierkredit schwätzen.

Zesumme mat all deenen aneren Hëllef, déi net nëmmen am Tripartite-Accord, mee scho virun um Energiedësch an am Beräich vum Logement festgehal goufen, huet dës Regierung e globale Solidaritéitspak vun 850 Milliounen Euro op d'Schinn bruecht, vun deem d'Mënschen an anere Länner nëmme kënnen dreemen.

D'Verréckele vun der zweeter Indextranche vun dësem Joer op dat nächst huet sengersäits näischt mat Indexklau oder mat engem iwwerdriwwene Kaddo an d'Betriber ze dinn. D'Verréckele vun där Tranche huet berechtigt Grënn. An dës Moosnam berout ganz genee op deem, wat an der Vergaangenheet scho méi oft am Konsens mat alle Sozialpartner decidéiert ginn ass, net zulescht 2012, allerdéngs ouni selektive Steierkredit. Virun allem de klengen a mëttelgrouse Betriber liwwert d'Verréckele vun der Indextranche dee finanzielle Sauerstoff, dee se brauchen, fir trotz der rasanter Inflatioun ze iwwerliewen a keng Leit entloossen ze mussen.

Une voix | Très bien!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Dir Dammen an Dir Hären, de Gros vun de Betriber zu Lëtzebuerg si

keng Multinationallen, déi och a Krisenzäiten aus dem Volle schépfen kënnen a sech och a Krisenzäite seenen – ouni Rücksicht op Verloscht vun Aarbechtsplazen a sozialer Stabilitéit. An deem Kontext ginn ech de Gewerkschaften Recht, wa se kritiséieren, datt op deem Plang nach en Detailbarometer muss erstallt ginn, eng Detailanalys.

De Gros vun de Betriber – dat wëll ech awer dann doropshi betounen –, déi zu Lëtzebuerg implantéiert sinn, si kleng a mëttelgrouss Familljebetriber, déi op eng gewësse Planungssécherheet ugewise sinn.

Une voix | Ganz richtig!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Léif Kolleeginnen a Kolleegen, wann dës Betriber hir Rechnungen net méi kënnen bezuelen, sech verschelden an hir Aktivitéite reduzéieren, wa se sech aus Angscht virun inflationäre Präisser net méi un de Marchés publics bedeelegen – wat d'Chambre des Métiers an d'Chambre de Commerce an de Kommissiounen ënnerstrach hunn an do virdu gewarnt hunn –, wann dës Betriber Leit entloosse mussen, da leit dorënner net just d'Patronat, da leit dorënner och d'Salariat, an net ze knapp!

D'Medail huet also zwou Säiten, oder anescht ausgedréckt: Patronat a Salariat sinn zwou Säite vun där selwechter Medail, an déi Medail däerf net ausernegerappt ginn.

Mam virleende Projet de loi kréien d'Betriber zwar net déi komplett Planungssécherheet, déi se sech eigentlich erhofft hunn. Zumindest wësse se awer schonn elo, datt déi imprevisibel Inflatioun zumindest net drop erausleef, datt se direkt dräi – oder wie weess wivill – Indextranchen op ee Coup mussen ausbezuelen. Dat schützt net nëmmen den Emploi, et verhënnert och, datt d'Betriber d'Méikäschen un hir Clientë weiderginn. An och dat wär nodeleg fir d'Stéit.

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, wann ech den Tripartite-Accord verteidegen, da wëll ech domat net soen, datt et mat deem Accord gedoen ass an datt een d'Lidd vum Heinrich Heine ka sange mam Titel „Die Welt ist so schön und der Himmel so blau“. Dat ganz sécher net, wa mer dës Projet de loi gestëmmt hunn.

Den Accord ass allerdéngs eng gutt a vertriebar, eng sënnavoll Reaktioun op déi aktuell Entwécklung, déi vun enger Inflatioun gepräagt ass; eng Inflatioun, wéi mer se nëmme sielen erliewen. A well dës Inflatioun nun emol onberechenbar ass, ass et och evident, datt „step by step“ op d'Entwécklung reagiert muss ginn an datt d'Moosnamen dee Moment am konstruktiven Dialog weiderhin ugepasst mussen ginn. Dat bedeit, datt mer d'Evolution fest am Bléck mussen behalen a falls néideg mat weidere sozial an ekonomesch cibléierte Moosnamen mussen reagéieren. Dee Moment ass et wichteg, datt déi éischt Erfahrungswärter aus deene schonn decidéierte Moosnamen aflësse sollen.

Ech denken hei virun allem un d'Reduzierung vu 7,5 Cent um Spritt, déi net op eiser Mëscht gewuess ass – dat wësst Der alleguer –, mee déi mir bekanntlech aus Solidaritéit zu de Verhandlungspartner an och aus der Kompromissbereitschaft eraus matgedroen hunn, wuel wëssend, datt och déi aner Verhandlungspartner kompromissbereit waren. Dat ass nun emol de Geescht vun all Tripartite.

Haut stellt sech eraus, datt d'Reduzierung um Spritt effektiv net der Weisheet leschte Schluss ass. Am Ausland, zum Beispill an Däitschland, wat op méi grouss Erfahrungswärter zrëckgräife ka wéi Lëtzebuerg, beweist sech nämlech schonn haut, datt esou en Tankrabatt net déi effikaste Measure ass, fir de Stéit ze hëllefen.

Den Effekt – geet aus der internationaler Press ervir – verpufft zum groussen Deel a kënn virun allem net nëmme bei deenen ënneschte Schichten un, déi d'Ënnerstëtzung am néidegsten hunn. Villméi lafe Rabatter wéi dësen op eng Géisskanepolitik fir Besserverdénge eraus, déi mat grousser Bensinner an Dieselautoe wäit fuere wëllen.

Deem géintwuer kommen eis Moossnamen, deem géintwuer kommen d'Mesurë wéi de Steierkredit a vill aner Hëllefen tatsächlech bei deenen un, déi se brauchen – eebe grad och bei deenen, déi e Bensinnauto, en Dieselauto brauchen, déi drop ugewise sinn an domat musse fueren, an och déi, déi sech keen Elektroautoe kënnen leeschten. Dat nennt sech net Verbuetspolitik, dat nennt sech cibléiert Ënnerstëtzungspolitik.

Plusieurs voix | Très bien!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | An och an deene Beräicher – dat wëlle mer zouginn – gëtt et e gewësenen Handlungsbedarf. Fir eis ass dat e wichtige Punkt, deen ech kuerz wëilt erklären.

Viru genee engem Mount, hat d'Familljeministesche Corinne Cahen op eng mëndlech Fro vun eiser Fraktiounskolleegin Djuna Bernard geäntwert, datt zu deem Moment eréischt knapp 400 Biergerinnen a Bierger d'Prime énergie ugefrot hätten. Fir déi Primm sinn awer ganzer 10.000 Mënschen eligibel. Dat heescht, net emol 5 % haten d'Hëllef bis dohin an Usproch geholl, obwuel se eigentlech drop ugewise sinn.

Sollten aktualiséiert Zuele virleien, wiere mer natierlech frou, déi ze kréien, an der Hoffnung, datt sech eppes beweegt huet.

Dat ass awer net de sprangende Punkt. Ech hunn dëst Beispill éischter genannt fir ze weisen, wéi wichteg et ass, gutt a verständlech mat de Biergerinnen a Bierger ze kommunikéieren. Wann et drëms geet, déi sozial schwach Familljen ze ënnerstëtzen, da muss ee se jo och fir d'éischt emol erreechen. Dat ass an eisem klengen Land net ëmmer ganz einfach, wann een d'Sprochevillfalt kuckt. Domat wëll ech och kengem d'Schold zouschiben.

Et ass einfach e Problem, dee mer och schonn an der Pandemie kennegeleiert hunn, wou mer gemierkt hunn, datt déi sozial schwach Familljen, am Ufank jiddefalls, am mannste vun der Impfung Gebrauch gemaach hunn, well se net woussten, wéi se sech sollten uleeën.

Ech kommen zum Logement, deen och sozial schwach Familljen natierlech am stäerkste betrëfft. Ech schwätze vun de Logementspräisser. Och an deem Beräich muss Ënnerstëtzung flëssen.

D'Situatioun um Wunnengsmaart war scho virum Klamme vun der Inflatoun immens belaaschtend. A mat deem Gesetz ënnerstëtze mer dann d'Locataire mam sougenannte „Gel des loyers“, dee jo schonn emol an der Pandemie decidéiert gi war. Nach méi wichteg – vill méi wichteg – gëtt awer den zweeten Deel vun deem Gesetz, de Projet de loi 8000B, deen an d'Logementskommissioun transferéiert ginn ass an deem ech haut dowéinst net virgräife wëll.

Dat féiert mech dann zu mengem zweetleschte Punkt, an zwar zu deem vum Aarmutrisiko, dee sech scho virun der rasanter Inflatoun méi bemierkbar gemaach huet. Déi nei Zuelen aus dem „Panorama social“ ënnersträchen dës bedenkeleche Entwécklung, virun allem bei den elengerzéienden a bei de kanneräiche Familljen.

D'Regierung huet, wéi scho gesot, drop reagéiert, mee d'Inflatoun riskéiert, de strukturelle Problem vun de klammenden Ongläichheeten an der Aarmut

weider ze verschäerfen. Onofhängeg vun de kuerzfristegen Hëllefmoossnamen, déi mat deem Projet de loi decidéiert ginn, muss also och iwwerluecht ginn, wéi mer deene Stéit dauerhaft um strukturellen Niveau kënnen hëllef.

An deem Sënn geet et effektiv net duer, just vum Index ze schwätzen, well deen eleng wierkt keng Woner. Dat wësse mer alleguer. D'Léisung läit fir eis ganz kloer a méi enger gerechter Steierpolitik, an do gëtt et vill verschidde Weeër, fir och do méi geziilt a cibléiert virzegoen.

D'Steierdebat, déi an engem Mount stattfënnt, plus ou moins, bitt eis d'Geleeënheet, eis am Detail domat auserneezenesetzen an ze kucken, wou d'Gemeinsamkeiten an d'Differenzen dann och tëscht de Parteien heibanne leien. Et gëtt bestëmmt spannend.

Dir Dammen an Dir Hären, wa mer dëse Projet de loi haut stëmmen, dann ass dat manner spannend. Et ass eng Noutwendegkeet fir eist Land a fir seng Biergerinnen a Bierger.

An dann däerfe mer eppes net vergiessen: Mir däerfen net vergiessen, datt d'Kris, déi dëse Projet de loi noutwendeg gemaach huet, virun allem d'Resultat ass vun eiser grousser Ofhängegkeet vu fossillen Energien.

Carrement entscheidend, fir d'Sécherheet nees ze erhéien an Zukunft, ass dowéinst net eleng dëse Projet de loi – loin de là. Entscheidend sinn och déi sëllegen aner Moossnamen, déi d'Energietransitioun beschleunegen a geduecht sinn, fir der Ofhängegkeet vun de fossillen Energien en Enn ze setzen.

Une voix | Très bien!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Elo, wou d'Präisser vun de fossillen Energien explodéieren an déi vulnerabel Schichten nach méi vulnerabel maachen, schwätze méi Argumenter wéi jee fir eng schnell, propper a sécher Energietransitioun als Garant vu Versuerungssécherheet, Gerechtegkeet a Fridden, net awer fir eng Politik, déi d'Ofhängegkeet vu fossillen Energien nach fërdert.

Plusieurs voix | Très bien!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Souwuel den Tripartite-Accord wéi och d'Moossnamen, déi ausserhalb vum Accord op d'Schinn gesat gi sinn, droen deem wichtigen Aspekt Rechnung a sinn e weidert Argument, firwat mir dëse Projet de loi mat Iwwerzeugung stëmmen.

Domat soen ech Iech Merci fir d'Nolauschteren. A merci nach eng Kéier de Membere vun der Kommissioun fir déi konstruktiv Aarbecht, déi do geleescht ginn ass.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Madamm Lorsché, erlaabt Der, dass den Här Kartheiser eng Fro stellt?

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Et hânt dovunner of, ob en erëm e Film wëllt op Facebook setzen.

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Nee, nee, nee. E kéint se och direkt anschliessend stellen, well hien ass direkt deen nächste Riedner.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Ech soe villmools Merci, Här President. Ech wollt awer profitéieren, well d'Madamm Lorsché awer e wichtige Sujet ugeschwat huet, nämlech dee vun der Energietransitioun. Et ass e Sujet, deen hir jo och vill um Härzer läit.

Ech wollt just drun erënneren: Den Här Turmes hat hei gesot virun e puer Méint, oder am Cercle, mengen ech, war dat nach, datt mer ... well déi alternativ Energië

sinn intermittent. Dir wësst, wa keng Sonn schéngt a kee Wand ass, hu mer e klengen Problem do. An en huet gesot: „De Backup ass de Gas.“

Elo wollt ech Iech da froen: Wat ass dann Äert Konzept fir alternativ Energien, wann Der wëllt vun de fossillen Energien an deem deiere Gas ewechkommen? Wat ass dann Äre Backup elo fir déi fossill Energien ... also fir déi alternativ Energien?

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Ech komme mer heiansdo bei Iech vir wéi an der Schoul.

(Hilarité)

Ech spillen dann hei e Kand, wat dann d'Fro beäntwert.

Ech wëilt drop hiweisen, datt den Här Turmes e ganz grousser Projet mat anere Länner ugaangen ass, wou mir der Meenung sinn, datt mir eleng zu Lëtzebuerg net eens ginn, wa mer eis nëmme op eis beschränken, mee datt d'Energietransitioun zesumme mat anere Länner muss oflafen.

Ech wëilt Iech drop hiweisen, datt mer do mat Holland iwwert d'Belsch ewech e ganz grousser Projet lafen hunn. An de Wand bléist och iwwert d'Grenzen eraus. Ech mengen, wa mer all zesummen un engem Strang zéien, komme mer méi wäit, wéi wa mer et hei mat Leit ze dinn hunn, déi alles blockéieren, wat déi gréng an d'Weeër wëlle leeden.

Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci der Madamm Lorsché. An dann, jo ..., da kënn Der elo all d'Fro stellen, déi Der wëllt, Här Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Villmools merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech wëilt och ufänke mat engem grousser Merci un den Här Baum. Alles, wat gesot gouf u Positivem haut, Här Baum, iwwert Iech, ass absolutt wouer! Dir hutt e gudde Rapport gemaach an Dir hutt eis Aarbechte gutt geleet. E grousser Merci dofir.

Den 1. Juni hat den Index säin 100. Gebuertsdag gefeiert, den 1. Juni 2021. Dat ass nach net ganz laang hier. An där langer Zäit huet e vill Krisen gesinn a vill Krisen iwwerlief. E gouf och ëmmer an där enger oder anerer Form a Fro gestallt. De Wuerekuerf sollt geännert, manipuléiert ginn. Den Index sollt och emol gedeckelt, verréckelt oder ganz ausgesat ginn. A virun net allze langer Zäit – ech mengen, den Här Bauler hat och drun erënnert – hate mer Krisen: de belsche Frang, d'Bankekrise an esou weider, wou jo och dann déi grouss Diskussioun waren.

Fir eis op jidde Fall ass a bleift den Index e wichtige Piliër vum Lëtzebuurger Modell an e Garant vum soziale Fridden. En ass kee Mechanismus vu Gehaltsopbesserungen, wéi Eenzelner et och proposéieren. En ass net derfir geduecht, net derfir geeegent. Mee e soll just opgrond vun engem zouverlässegem Automatismus de Verloscht vun der Kafkraaft duerch d'Inflatoun ausgläichen.

Well mir am Abléck eng héich Inflatoun hunn, ass den Index nees an d'Diskussioun geroden. Dës Kéier gëtt déi Diskussioun an hirer Verrécklungsvariant geféiert. Déi gouf am Tripartite-Accord vum Mäerz zréckbehalen an ass och haut de Kär vum Gesetzesprojet, dee mir diskutéieren.

Vill Leit kréien am Abléck déi zwee Enner net méi zesummen. Mir liewen an enger Zäit, an där ëmmer méi Leit existenziell Suergen hunn. D'Inflatoun ass op engem Niveau, wéi mir en zënter Joerzéngten net méi kannt hunn. Schold dorunner sinn zum Deel nach d'Konsequenze vun der Pandemie, awer och

d'Geldpolitik vun der Europäescher Zentralbank, hausgemaachte Steieren an Tariffer – ech muss Iech do widdersprieche, Här Bauler. Dir hat gesot, et géife keng Steiererhéijunge ginn. D'Kuelendioxid-steier zum Beispill gétt den 1. Januar nees gehéicht; dat ass hausgemaach –, an déi kontraproduktiv Effekter vun der Sanktiounspolitik an doduerch déi enorm Inflation bei den Energiepräisser.

Här President, an dëser Situatioun wëlle mir als ADR e ganz kloer Message ginn: Mir bekennen eis zum Index a wëllen deen normalen Indexmechanismus net ausser Kraaft setzen. Den Index ass jo e wichtige Pilier, wéi gesot, vum soziale Fridden. An en ass en Atout fir de Wirtschaftsstanduert Lëtzebuerg – genau dowéinst. Mir kennen awer och ganz genee d'Suerge vun eisen Entrepreneuren. Bei der Tripartite wäert mir dowéinst op de Wee gaangen, fir d'Betriber nach vill méi ze stäerken an ze ënnerstëtzen, dofir awer den Indexsystem integral ze preservéieren.

Mir begrëssen aus soziale Grënn, dass wéinstens Steierkreditter agefouert goufen, fir d'Verleë vun der nächster Indextranche fir manner héich Revenuen ze kompenséieren. Awer Steierkreditter si kee Kafkraaftausgläich fir jiddwereen. A Steierkreditter hunn och hir Nodeeler. Et ginn zum Beispill keng sozial Chargen op si bezuelt wéi Pensiounsbeitrëg.

(M. Fernand Etgen reprend la présidence.)

Den OGB-L ënnersträicht dowéinst och zu Recht, dass déi Kompensatioun steierfinanzéiert sinn an domat zum Deel vun deene matbezuelt ginn, déi sollen dovun profitéieren.

Vill Deeler vum Revenu ginn net kompenséiert: Iwwerstonnen, Sonndes-, Nuetsaarbecht, Schichten, Primmen an esou virun. Dowéinst ass dat Argument vun enger deelweiser Iwwerkompenséierung an eisen Aen net iwwerzeegend.

D'ADR besteet och drop, dass Verloschter bei de Familienzoulag, déi eréischt viru Kuerzem nees indexéiert goufen, mussen weider integral kompenséiert ginn.

Här President, et mécht eis Suerge, dass d'Regierung anscheinend virsätzlech e Kompensatiounsmodell gewielt huet, bei deem bei gläichem Gesamtkommes vun engem Stot déi, déi zu zwee schaffe ginn, besser ewechkomme wéi déi mat nëmmen engem Revenu.

D'ADR vertritt konsequent e Familljmodell, deen d'Famill soll stäerken an an deem d'Famill ka souverän, ouni all Form vu staatlecher Benodeelegung, decidéieren, wéi ee Liewensmodell fir si dee richtegen ass. Enger Benodeelegung vun engem Modell géint iwwer engem anere kënnst fir eis net a Fro. Hei ass et esou, dass och déi elengerzéiend Leit besonnesch leiden.

Här President, wann eng Partei sech zum Index bekennt, wéi mir et maachen, muss si jo awer op Defie vum Abléck eng kredibel Äntwert hunn. Dowéinst hu mir jo insistéiert, dass Betriber solle massiv ënnerstëtzt ginn, fir den Indexsystem kënnen bäizebehalen. De Finanzvolumen – deen ass jo ganz grouss: 800 Milliounen a méi –, dee mir elo huelen, fir Kompensatiounsmoossnamen ze finanzéieren, hätt ee kënnen huelen, fir d'Betriber ze stäerken a si méi kompetitiv ze maachen. Dat wäert e reellen Investissement an eis ekonomesch Zukunft gewiescht.

Mir kennen de Forderungskatalog vun eiser Industrie an eise Handwierk. Abee, d'ADR hätt genee dee Katalog zesumme mat eise Betriber an Ugrëff geholl an an d'Realitéit ëmgesat. Mir hätten eng volontaristesche Wirtschaftspolitik gefouert; eppes, wat dës Regierung net bréngt.

D'Verlagerung vun engem Deel vum Index op de Staatsbudget a Form vu Steierkreditter ass mëttelfristeg keng gangbar Léisung. Duerch d'Gambia-Politik aus deene leschte Joren ass eist Land esou héich verschëlt, dass mir elo schonn no un deenen 30 % vum Bruttoinlandsprodukt Scholde leien, déi mir net wëllen an net därefer errechen.

Et ass en Ënnerscheed tëscht eiser Finanzanalys an där vun der LSAP op dësem Punkt, well d'LSAP huet e ganz, ganz labberen an onverantwortlechen Ëmgang mat der öffentlecher Schold. Mir net! Mir gesinn déi als eng Gefor. Mir riskéieren nämlech de Verloscht vum Triple-A mat potenziell ganz schlimme Konsequenzen fir d'Finanzplaz an domat fir eis Ekonomie am Allgemengen. Mir kënnen net all weider Indextranche iwwer nei Scholde finanzéieren.

Ofhängeg vum Verlaf vun der Inflation kann et sinn, dass d'Tripartite nees geschwënn zesummekënnst. Dat géift mer dann natierlech begrëssen, well mer eis zur Tripartite bekennen. Awer och hei ass eise Message kloer: De Wee iwwert de Staatsbudget, iwwer Steierkreditter kann net repetitiv deen anscheinend méi bequeme Wee sinn oder bleiwen! Eis Verscholdungs-capacitéiten hu Grenzen, an och Scholde mussen zréckbezuelt ginn. Dowéinst muss een alles maachen, fir de Betriber esou vill ze hëllef wéi nëmme méiglech. Doudou gehéiert, dass besonnesch energieintensiv Betriber mussen massiv gehollef kréien.

D'ADR weist nach eemol drop hin, dass déi aktuell Sanktiounspolitik de Krich kaum beaflosst, awer virun allem eis selwer schuet. Fir eis wiest de Risiko, dass energieintensiv Industrien Europa verloossen. Niewent dem „Carbon leakage“ duerch eng dacks onvernénteg radikal Ëmweltpolitik kréie mir dann och nach e „Sanctions leakage“.

Do muss ech der CSV och soen: Si huet och op verschide Geforen do opmierksam gemaach. Op där anerer Säit ass et déi Partei, déi en direkte kompletten Embargo op Gasliwwerunge verlaangt. Jo, wat wäert dann d'Inflation dorobberhin, wann déi Politik géif ëmgesat ginn? Dat ass net kohärent.

D'ADR freet och eng Upassung vun der Steiertabell un d'Inflation, déi an eisen Ae scho laang iwwerfällg ass. Amplaz Steierkreditter ze bezuelen, soll de Staat op Steiere verzichten, déi hien iwwerhaupt net zegutt huet.

Mir hunn als ADR ausserdeem och verlaangt, dass de Mindestlohn soll steierfräi sinn. An der leschter Woch hate mir hei plädéiert, dass eis Sprittpräisser ëmmer ënnert deem niddregsten Niveau vun eisen Nopeschlänner mussen leien. An dat ass vun alle Parteien refuséiert ginn, ausser vun der CSV, déi sech enthalten huet.

Awer do muss ee wierklech froen: Wou ass den ekonomesche Verstand? Well et ass hei nach eng Kéier ze ënnersträichen, dass dat eng ganz wichteg Recette an eise Staatsbudget ass. An et ass och eng sozial Moossnam am duebele Sënn: D'Leit bezuele manner op der Tankstell – wat ganz wichteg ass –, a mir kënnen jo déi Recetten, déi mer am Staatsbudget hunn, dann nees ëmverdeelen, zur Hallschent, zu Sozialtransferten.

Ech mengen, wann hei soi-disant sozial oder sozialistesche Parteien esou eng Moossnam net matstëmmen: Dat ass net ze verstoen! A mir müssen eis awer wierklech wonneren, dass déi gréng hei nees erëm eng Kéier e Plädoyer gehalen hu géint déi 7,5 Cent – dat ass net vill – Noloss un der Pompel an och nach soen, dass wäert falsch. All Nopeschlänner ginn op dee selwechte Wee.

Bei der CSV muss een och soen: Si huet sech d'lescht Woch enthalten an där Moossnam. An ech gesinn do net esou richteg den Ënnerscheed zwëscht där aler

CSV an där neier vun dëser Woch, well, ech mengen, wa mer dat haut géifen zur Debatt stellen, déi Resolution, déi mer d'lescht Woch bruecht hunn: Géift Der se dann dës Kéier matstëmmen oder net? Well Dir hutt en Discours, deen ech och respektéieren. Dir sot dat, wat mir soen, an dësem Kontext, mee Dir stëmmt awer anescht, wéi Der et d'lescht Woch gemaach hutt. Dir hätt eis och kënnen ënnerstëtzen.

D'ADR huet en Asaz fir d'Betriber, deen nach iwwert dee Forderungskatalog erausgeet, dee mer jo kenne vun der Fedil a vum Handwierk an esou weider ... Mir hate jo zum Beispill viru Kuerzem nach gefuerdert, dass mer och sollte Kompensatiounsmoossnamen aféieren, wa Leit aus dem private Secteur, déi do ausgebild goufen op Käschte vum private Secteur, bei de Staat wiesselen. Do misst e Kompensatiounsmechanismus geschafe ginn, fir dass de private Secteur dann dofir kann entschidegt ginn.

Dëse Projet de loi kënn mer aus deene genannte Grënn net ënnerstëtzen. Mir bekennen eis, wéi gesot, zum Indexmechanismus. Mir sinn awer prinzipiell frou, dass dës Kéier iwwerhaupt nach eng Léisung an der Tripartite fonnt gouf, och wann et net déi ass, déi eis Präferenz hätt, an och wann déi net vu jiddwengem konnt ënnerstëtzt ginn. Mir soen dem Patronat an de Gewerkschaften, an zwar alle Gewerkschaften, Merci fir deen Asaz, dee si fir eist Land an eis Leit gewisen hunn a weider weisen.

Et komme schwéier Zäiten op eis duer a mir brauchen all d'Sozialpartner, fir ouni Sträit an onnéideg Konflikter zesumme Léisungen ze entwéckelen. D'Tripartite muss sech an dësen Zäite beweisen, esou wéi si et scho fréier gemaach huet.

Här President, fir eisen Asaz fir d'Betriber awer nach ze dokumentéieren, wollte mer Iech eng Motioun hei och iwwerreechen, déi eigentlech just dee Prinzip festhält, dass mer sollen d'Betriber souwäit ënnerstëtzen, dass mer kënnen den Indexmechanismus, ouni Aschränkungen, bäibehalen a kënnen sécher sinn, dass eis Betriber dat och packen.

Ech soen Iech Merci.

Motion 1

D'Chamber vun den Deputéierten

stellt fest, dass

– vill Betriber, ë. a. wéinst der Inflation, de Konsequenze vun der Covidpandemie an der Sanktiounspolitik géint Russland, mat ville Schwieeregkeeten ze kämpfen hunn;

– dass den Index e wichtige Pilier vum Lëtzeburger Sozialsystem ass an och a schwieerege Zäiten net sollt a Fro gestallt ginn,

fuerdert d'Regierung op,

– de Betriber déi néideg Ënnerstëtzung zoukommen ze loosse, fir dass den Indexsystem och an Zäite vun enger héijer Inflation ouni Aschränkunge weider fonctionéiere kann.

(s.) Fernand Kartheiser.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorable Madamm Myriam Cecchetti. Madamm Cecchetti, Dir hutt d'Wuert.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Här President, an der Politik geet et ganz vill ëm Erzielungen, ëm en Narrativ, also ëm d'Aart a Weis, wéi ee politesch Decisioun verpaakt, a virun allem awer och, wéi ee se no bausse verkeeft.

D'Regierung huet probéiert, d'Indexmanipuléierung als eenzeg rasonabel Äntwert op eng Krisensituatioun

duerzustellen. Si huet den Narrativ opgebaut, enger-säits op d'Märche vum onsozialen Index – e Märchen, dat jo vum Patronat scho säit laange Jore verzielt gëtt, fir d'Salariat ze splécken – an anersäits op déi anscheinend katastrophal Situatioun, an där sech ons Betriber géife befannen.

Dës zwee Argumenter vun der Regierung sinn aus enger lénker Perspektiv net valabel. A se si jo och net just vun eis demontéiert ginn, mee vum ganze lénks-progressive Lager hei zu Lëtzebuerg. Et ass eng Erzielung, déi enger genauer Analys net standhält.

Well wat war d'Ausgangslag virun der Tripartite?

Ufangs vun dësem Joer huet d'Inflatioun sech zolidd beschleunegt. D'Ursache si bekannt: déi staark Reprise vun der Consummation no der Covidpandemie, wéi d'Offer net méi nokoum; d'Confinement a China, déi sech op déi international Liwwerketten auswirken; an natierlech déi relativ spektakulär Hausse vun de fossillen Energien, ausgeléist vum russeschen Ugrëffskrich géint d'Ukrain; an d'Spekulationen, déi doduerch nach verstärkt gi sinn.

D'Energiepräisser stoungen a stinn och haut nach am Zentrum vun der Regierungskommunikatioun, obwuel d'Leit dobausse genee wëssen a spieren, datt mir mëttlerweil eng generell Präishausse hunn, déi virun allem de Caddie am Supermarché méi deier mécht.

Op dës Situatioun goufen et verschidden Äntwerten, mee d'Regierung huet sech ganz fréi – béis Zongegéife behaapten: scho virun der Tripartite – op déi ganz simplisteschen Optioun vun enger Indexmanipulierung festgeluecht. Si huet esou gemaach, wéi wann d'Entreprises déi Eenzeg wieren, déi ënnert der Präisdeierecht géife leiden – an dat obwuel et jo eigentlech d'Menagé sinn, déi d'Zopp mussen ausläffelen.

A virun allem huet d'Regierung et esou duergestallt, wéi wann alleguerten d'Entreprises um Rand vum Ofgrond géife stoen, egal ob et sech ëm e klengen Handwiersbetrib oder e grouse Bankekonzern handelt. Fir déi Duerstellung konnt se awer bis haut nach keng Zuelen op den Dësch leeën. Au contraire: D'Wirtschaft rullt, de Chômage ass niddreg, d'Optragsbicher si voll a ganz vill Entreprisë maache Rekordgewënner, wéi mer an de leschte Woche gewuer gi sinn.

Jo, vill Betriber fanne souguer keng Leit méi a fäerten elo, datt sech déi Situatioun duerch d'Lounerhéijung an den Nopeschlänner bei gläichzäiteger Lounstagnatioun bei eis och nach verschlëmmere wäert. All dës Betriber kréien elo indirekt eng zousätzlech Finanzsprëtzt vum Staat. Well d'Manipulatioun vum Index ass jo näischt anescht wéi eng Staatshëllef mat der Strenz fir sämtlech Betriber, an dat op Käschte vum Stellwäert vun der Aarbecht.

Wat awer kloer ze beleen ass a war, datt ass déi prekär Lag vun ëmmer méi Stéit, vu ville schaffende Leit a vun Elengerzéienden, déi éischter zousätzlech Hëllefstellung fir déi Stéit erfuerdere géif an eng Indexmanipulatioun a kengster Weis rechtfertegt.

Wat wär also déi alternativ Optioun zu enger Indexmanipulatioun gewiescht?

Wéi mer jo haut wëssen, ass d'Regierung bereet, eng Mouk vu ronn 800 Milliounen ze deblockéieren. Steiergelder, déi elo geholl ginn, fir d'Menagen ze kompenséieren fir eng Indexmanipulatioun, déi jo just dem Patronat zegutt kéint. An e gudden Deel vun deem ganze Pak Sue gëtt doriwwer eraus och nach geholl, fir zousätzlech zu der Lounstagnatioun och nach e ganz generéis Hëllefspak fir d'Patronat ze finanzéieren.

Mee 800 Milliounen, dat si ganz vill Suen! Wann ee se gezielt do asetzt, wou se wierklech gebraucht ginn, wann ee se asetzt, fir deene Menagé gezielt – well sozial gestaffelt – ënnert d'Äerm ze gräifen, a wann ee se ganz gezielt asetzt, fir justement deene kleng Betriber ze hëlfe, déi tatsächlech an nowieslech weinst der Präisdeierecht un d'Schleidere geroden. Dat wär déi besser Optioun gewiescht: den Index net unzepaken an dofir déi 800 Milliounen do anzesetzen, wou se wierklech gebraucht ginn! Dat hätt jo näischt verhënnert. Well letztendlich geet et nämlech ëm eng Deierecht vun de Rostoffer, an déi ass net mat Lounpolitik ze léisen, mee just mat gezielten Hëllef fir déi Menagen a Betriber, déi staark dovunner betraff sinn.

Mee déi Optioun gouf net consideréiert. D'Regierung ass de Wee vum ekonomesche Mainstream gaangen, dee jo ëmmer méi lädiert ass an a Fro gestallt gëtt. De Mainstream, dee beseet, datt bei ekonomesche Krisen d'sozialpolitesch Schrauwe mussen ugezunn a Lounmoderatioun muss imposéiert ginn, fir datt d'Rentabilitéit vun de Betriber esou héich wéi méiglech bleift. An dofir ass se mat der Strenz iwwert dat ganz Patronat gefuer.

D'Profitter ginn hei geschützt an d'Aarbecht gëtt dobäi geaffert. Dat ass d'Realitéit an den Hannergrond vun deem, wat hei geschitt, a soss näischt anescht!

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Très bien!

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Un dëser Lektür ännert sech och mat deem ofgeännerte Gesetzesprojet näischt! War am ursprünglechen Text eng Streckung vun Indextranché bis 2024 virgesinn, esou ass dat elo zwar just bis 2023 de Fall, allerdéngs soll bei enger nächster Tranche eng Tripartite stattfannen. Mee duerch dës Decisioun, déi aus der politescher Erklärungsnot vun de Regierungsparteien eraus entstanden ass, geet dat ganz Spill d'nächst Joer erëm vu vir lass.

Eng Indextranche bedeit also elo net méi eng automatesch Upassung vun de Léin, esou wéi mir dat bis elo kann hunn. Eng Indextranche bedeit elo just en automatesch Aberuffe vun enger Tripartite, wou da muss verhandelt ginn. Amplaz den einfachen a previsibelen Indexmechanismus bäizebehalen, huet d'Regierung elo eng allgemeng Onsécherheet fir d'Bierger/inne geschafen.

Dat ass elo déi nei Realitéit, déi vu Blo-Rout-Gréng fabrizéiert gouf. Dat ass de strukturellen Ugrëff op den Index, deen hei vum Patronat inzenéiert gouf an deen zu Recht vun der gréisster Gewerkschaft ugeprangert gëtt.

Här President, d'Regierung ass politesch ouni Ambitioun. Si reagéiert just nach a kann esou keng Politik méi gestalten. Si rett sech just nach aus enger Kris an déi nächst.

An Zäite vu villschichtige Krise muss een awer Héicht gewannen a Virsprong hunn. Et muss een anticipéieren an d'Weiche mussen gestallt ginn, fir datt d'Krisen eis net ëmmer nees op en Neits onerwaart mat der Box erof treffen. Et muss ee seng Politik esou gestalten, datt se déi zwee zentral Problemer vun eiser Zäit entschäerft an net nach verschlëmmert, nämlech: déi sozial Ongläichheeten an den ökologeschen Imperativ vum Klimawandel.

Well eng Deierecht bei Energiepräisser treëft d'Stéit just da besonnesch haart, wa se keng Alternativ hunn zu de fossille Brennstoffer, wa se prekär liewen a wa se vill ze déif Léin hunn. Si treffe virun allem déi Leit, déi an ze deiere Logementer wunnen, déi schlecht isoléiert sinn an nach ëmmer net op erneierbar Energien ëmgerëscht sinn. An d'Deierecht

am Supermarché gëtt eréischt dann zu der sozialer Bomm, wann d'Menagé scho virdu finanziell op der Limit sinn.

Dat selwecht gëllt och fir d'Wirtschaft. Firwat sinn dann d'Betriber esou vun der Inflatioun betraff? Ma well se bis haut vum Pétrol a vum Äerdgas ofhängeg sinn, obwuel mer scho säit 40 Joer wëssen, datt mer einfach mussen dovunner ewechkommen.

Firwat muss se bei all Krisensituatioun mat Honnerte Milliounen u Steiergelder gehollef kréien? Ma well se a gudden Zäite keng Reserve méi uleeën a just Profitter astechen, fir déi generéis auszedeelen – un hir Aktionären –, wuel wëssend, datt déi ëffentlech Hand erëm de Portmonni auspaakt, wann et da wierklech erëm kriddeleg gëtt.

Där Beispiller kann een endlos weider opzielen. Mir mussen elo endlech ufänken, vernetzt ze denken, fir déi sozial, déi ekonomesch an déi ökologesch Eerausforderunge vum 21. Joerhonnert couragéiert unzuegoen. Déi al neoliberal Rezept aus dem 20. Joerhonnert bréngen eis all net méi weider! An dofir wäerte mir och aus richteger Iwwerzeugung géint dës Gesetzesprojet votéieren.

Wat mir brauchen, léif Leit heibannen, si couragéiert an innovativ Politiker/innen, sinn nei vernetzt Denweisen, sinn nei Léisungen, déi de Mënsch a seng Ëmwelt an de Mëttelpunkt stellen, an net de Profit!

Merci fir d'Nolauschteren.

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Cecchetti. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, Lëtzebuerg an Europa sinn dës Joer vun enger Kris direkt an déi nächst gerutscht. De Krich an der Ukrain huet eis erëm virun Ae gefouert, wat et bedeit, wann eng Weltmuecht Truppe mobiliséiert. De Krich huet eis erëm virun Ae gefouert, wat et bedeit, a Krichszäiten ze liewen, wou d'Energie méi deier gëtt, verschidde Liewensmëttel méi schwéier ze kréie sinn an d'Zukunft am Generelle méi onsécher ass.

Fir an esou Krisenzäite keng Elenggäng ze maachen, mee gemeinsam mat de Sozialpartner no Léisungen ze sichen, huet Lëtzebuerg den Outil vun der Tripartite; e wichtege participativen Outil, deen eigentlech schonns hätt solle während der Covidkris zum Asaz kommen, esou wéi d'Opposition heibannen dat direkt e puermol revendiquéiert huet, mee dee bis elo – viru Kuerzem – op sech waarde gelooss huet.

Éierlech doriwwer freeën, datt et elo endlech also eng Tripartite gouf, kann ee sech awer trotzdem net wierklech. Et gouf zwar en Accord fonnt, mee en Accord, deen déi gréisste Gewerkschaft hei am Land ausgeschloss huet. Dat ass wuel alles anescht wéi participativ.

Mir Piraten sinn der Meinung, datt eng Tripartite nëmmen en Erfolleg ass, wann all d'Sozialpartner herno een Accord matdroen a wann d'Regierung keng Ultimatum stellt, mee bis zum Schluss oppen ass fir Kompromësser. An dat ass hei net gemaach ginn! Et war der Regierung egal, ob si en Accord géif fannen, dee vu jidderengem gedroe gëtt oder net. Haptsaach, et géif en Accord virleien, deen hir géif gefalen.

Esou dierf de Sozialdialog an eisen Aen net ausgesinn. An dësen Accord ass domat fir d'Piraten dann och net akzeptabel. Duerch dës sougenannte „Solidaritéitspak“ – mee u sech kéint een et och en

„Onsolidaritéitspak“ nennen – gött den Index vun der Regierung a Fro gestallt.

Et gött vu méi soziale Moosname geschwat, déi deene Leit sollen hëllefen, déi d'Hëllef brauchen. Dës Moosname sinn awer bei Wäitem net esou sozial a solidaresch, wéi d'Regierung dat wëllt duerstellen. D'Regierung huet och elo scho selwer missen un hirem eegenen Accord an un hiren eegenen Texter nobessere goen. An ech fäerte ganz, datt mer nach net um Enn vun den Nobesserunge sinn.

Ech ginn Iech nämlech ee gutt Beispill. Wann d'Regierung haut dovunner schwätzt, datt et fir verschidde Leit jo zu enger Iwwerkompensatioun kënn, dann ass d'Regierung awer bis haut d'Äntwert schëlleg bliwwen, wat dann nom Auslafe vum Gesetz geschitt. Well deen nächsten Index, deen da fält, deen ass jo manner héich wéi déi Iwwerkompenséierung, déi dann ausleeft.

Ergo gött d'Regierung elo e kleng Bonus, fir datt d'Leit elo séier a kuerzfristeg roueg sinn, fir dann, wann dann den Index erëm agesat gött, ze soen: „A jo, nee, elo si mer erëm am Index“, – wa mer dann erëm am Index sinn –, „an Dir verléiert eppes. Gesitt Der, den Index ass schlecht fir Iech, well nëmme mat der Iwwerkompenséierung vun der Regierung hutt Der eppes Guddes. Also kënnen mer den Index weiderhi manipulieren.“ Ech mengen, datt dat eng ganz geféierlech Pist ass, léif Kolleeginnen a Kolleegen.

A wat d'Nobesseren ugeet: Wéi d'Regierung sech eng éischte Kéier virun d'Press gestallt huet, éischten emol owes, ganz séier improviséiert, fir datt d'Gewerkschafte jo nëmme solle séier jo soen an och keen op d'Iddi géif kommen, nach eng Kéier Zuelen ze froen, war nämlech och nach net dovunner rieds, datt d'Kannergeld indexéiert géif bleiwen. An et hat och scheinbar keen doriwwer nogeduecht, wat dann elo wier, wa mer 2022 oder 2023 e puer Indextranché misste verréckelen. D'Locatairë vu Sozialwunnengen a Léierjongen a -meedercher waren och ganz vergiess ginn.

(Interruption)

Haut läit dann en Accord vir, dee virgesäit, datt keng weider Indextranché geréckelt ginn.

(Interruption par M. Gilles Baum)

Also, Här Baum, wann Der eis sot, datt d'Léierjongen a -meedercher dra waren ... Dir hutt selwer dru gezweifelt, an ech mengen, déi ganz Chamber huet dru gezweifelt, ob déi couvréiert wären. An et huet e widderholt Nofroe vun de Kolleeg vum CSV gebraucht, vun der Madamm Hansen gebraucht, fir datt d'Regierung selwer emol drop komm ass, wéi déi dann ofgedeckt wären. Well d'Regierung war sech selwer net sécher, ob se dann drënner fale géifen oder net.

Also elo ze mengen, se wäere vum Dag vum Accord un dra gewiescht, dat ass awer d'Geschicht wierklech e bëssen nei geschriwwen.

(Brouhaha)

Mme Martine Hansen (CSV) | Hie wousst et och net!

M. Sven Clement (Piraten) | Haut läit dann awer een Accord vir, dee virgesäit, datt keng weider Indextranché geréckelt ginn, ouni datt eng weider Tripartite zesummekënn. Dat wier jo elo prinzipiell ze begreifen, och wa mer generell nach ëmmer eng Aussetzung vum Index kritisieren an och ganz skeptesch sinn, ob d'Regierung hei net erëm een Accord aushandele wäert, deen um Enn net vu jiddwerengem matgedroe gött. Well mir hu jo schliisslech gesinn, datt dës Regierung och emol deen een oder anere

Sozialpartner léns leie léisst; et kéint een och salopp soen „op se päift“.

Här President, d'Oppositionsparteien hunn aktiv probéiert, op verschidde Problemer vum Gesetzestext opmierksam ze maachen a Verbesserungsvorschläi anzebréngen. Mir Piraten hunn ënner anerem de Logementsministère drop opmierksam gemaach, datt zwar déi privat Loyere bis Enn des Joers agefruer ginn, d'Präisser fir Sozialwunnengen awer weider kënnen klammen. Bei Leit, déi iwwer 65 Joer al sinn, déi prekär wunnen, déi prekär loune beim Fonds du logement, do si 75 % vun hirem Loyer indexéiert. Dat bedeit, datt mam Akommes vun de Leit och hire Loyer wäert klammen.

Et wier ganz einfach gewiescht an deem Gesetzestext oder am 8000B – et ass mer u sech egal a wéi engem Text, mee Haaptsaach, et wär gemaach ginn –, d'Loyerspräibremes och op déi ëffentlech Bauträger auszeiwe. Mee dat ass net gemaach ginn!

Mir kruten an der Kommissioun vum Ministère gesot – ech zitieren, mee paraphrasieren e bëssen –: „Dat sinn esou niddreg Loyerer, do ass eng kleng Erhéijung jo awer net schlémm.“ An dat ass eng Ausso, léif Kolleeginnen a Kolleegen, do muss ech awer soen, datt mer d'Hoer zu Bierg stoungen. Esou eng Ausso ënnersträicht just eemol méi, wéi wäit verschidde Politiker a Beamte vun der Realitéit dobaussen ewech sinn! Wat hei eng – Zitat – „kleng Erhéijung“ genannt gött, ka fir eng Persoun, déi vun engem Minimum leeft, e waarmt Iesse manner am Mount bedeuten.

Mee och no eiser parlamentarescher Fro an no de Berechnunge vun der Press ass de Ministère bei dëser Positioun bliwwen.

Domat si mir Piraten absolut net d'accord!

Och wann et sech heibäi nëmme sollt ëm Erhéijunge vun e puer Euro handeln, esou maachen déi puer Euro fir déi betraffe Leit e groussen Ënnerscheid. Souvill also zur Solidaritéit an deem sougenannte „Solidaritéitspak“.

Onsolidaresch ass dësen Accord och par rapport zu de Monoparentallen. Monoparentalle sinn, statistesch gesinn, haut schonn engem méi groussen Risiko ausgesat, an d'Aarmut ze rutschen, wéi eng Famill, wou zwou Persounen schaffe ginn an doduerjer och nach zousätzlech vun der Steuerklasse 2 profitieren kënnen. Deem gött mat dësem Accord awer hei null a guer net Rechnung gedroen.

Et gouf hei schonns gesot: Eng Persoun mat Kand, déi dee selwechte Revenu huet wéi zwou Persounen mat Kand, där hir Kompensatioun fält méi kleng aus. An deem enge Fall kritt deen een an engem Rechebeispiel 66 Euro, fir seng Indextranche ze kompensieren; an zu zwee zesumme géif een awer 168 Euro kréien. Dat fanne mir net richtig!

Här President, alles an allem ass dësen Accord näischt anescht wéi eng Kéier mat der Géisskan iwwer all d'Firmen am Land gefuer. Et sinn nämlech ganz vill Firmen, déi sech déi nächst Indextranchen ouni Problem dach awer hätte kënnen leeschten. An do stellt ee sech dach awer d'Fro vum Timing, firwat d'Regierung esou gedréckt huet, datt een Tripartite-Accord misst kommen – e puer Deeg éier e puer relativ erfolgräich grouss Firmen hir Bilanzen presentéiert hunn, e puer Deeg éier bekannt gouf, datt et och nach Acteuren hei zu Lëtzebuerg gött, déi sech déi Indextranche hätte kënnen leeschten.

Verschidde Banken hunn hir Bilanzen eeben, wéi gesot, kuerz no der Tripartite – dräi Deeg duerno, ech hunn nach eng Kéier nogekuckt – presentéiert a verzeche Gewënner a Millioneheicht, am Beräich vun den Honnerte Milliounen.

Mir Piraten wieren dofir op de Wee gaangen, wéi zu Covidzäiten – an ech hunn dat heibannen direkt den éischten Dag gesot, wéi mer iwwert den Accord geschwat hunn –, eng Aide pour „coûts non couverts“ opstellen, wou déi Firmen, déi wéinst der Covidkris an dem Krich a finanziell Problemer geroden, gehollef kréichen an all d'Salariéen hir Indexerhéijung kritt hätten.

Well wat mer elo maachen, ass, datt d'Salarié mat hiren eegene Steieren hir eegene Kompensatioun u sech zum Deel matfinanzieren. An ech mengen, dat ass net dat, wat mer an der Vergaangenheet ënner enger Gerechtegkeet verstanen hätten. Dës Aiden, esou wéi d'Aide pour „coûts non couverts“, hätten esou onbürokratesch wéi méiglech missen ausbezuelt ginn, an net mat deem groussen Delai, dee mer zum Beispill beim Chômage partiel kannt hunn.

Cibléiert a sozial gerecht ass dës Solidaritéitspak also och net. En huet vill Aktionäre vu grousser Firms vill Suen agespuert an e léisst déi prekärste Bevölkerungsgruppen op der Streck: Leit, déi a Sozialwunnengen wunnen, an déi Leit, déi sech als Monoparentalle mussen eleng ëm hir Famill këmmern.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, aus all dës Grënn, an et géifen der nach vill méi ginn – mee d'Riedezäit heibannen ass begrenzt –, wäerte mir Piraten dësen Accord net matdroen. Mir hoffen, datt, wann eng weider Indextranche tëscht dem 1. Juli an dem 1. Abrëll d'nächst Joer fale sollt, da bei der nächster Tripartite een Accord fonnt gött, deen all d'Sozialpartner matdroen an deen déi Sozialschwächsten hei am Land wierklech un déi éischt Stell setzt.

Mee eis Hoffnungen, datt d'Regierung hei eppes bäileiere wäert, sinn awer zimmlech kleng. Mir hu jo vum Parteikongress vun der DP viru Kuerzem héieren, datt de Premier sech jo vu kengem Lektione wëllt gi loosse, virun allem och net vun der Chamber.

Ech soen Iech Merci.

M. Marc Goergen (Piraten) | Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Clement. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorablen Här Dan Kersch. Här Kersch, Dir hutt d'Wuert.

M. Dan Kersch (LSAP) | Merci, Här President. Virdrun ass grad ... Mäi Virriedner huet vum Premier geschwat. Erlaabt mer, ee Gedanken auszuschwätzen. Ech wär frou gewiescht, wann en haut hei gewiescht wär, ...

Une voix | Très bien!

M. Dan Kersch (LSAP) | ... well dat och ausgedréckt hätt, dass en d'Verantwortung vun dëser Tripartite gedroen huet.

(Interruption)

Mir sinn trotzdem an der Regierung gutt vertrauen – et waren eng Rei vu Ministeren hei. Ech mengen, si géifen him dee Message weiderginn.

Eigentlech wollt ech och méi laang iwwert d'Kritik vun der CSV um Steuerkredit schwätzen, mee d'Interventioun vum Kolleeg André Bauler huet, mengen ech, do scho fir eng Rei vu Kloerheete gesuergt.

Trotzdem wëll ech d'CSV awer nach eng Kéier drun erënneren, dass beim Crédit d'impôt salaire social minimum genau deen nämmeleche Mechanismus spillt wéi elo beim Crédit d'impôt énergie. En ass ganz selektiv, deen ee wéi deen aneren; abee net mat der Géisskan. Dofir kann ech déi Kritik vun der CSV och net akzeptieren. Ech ginn och dervun aus, dass se wuel éischter engem gewëssenen Opportunismus geschëlzt ass, wéi éischter engem konstruktive Beitrag.

An dat zielt selbstverständlech och fir d'Kollege vum der ADR.

D'Bekanntnis vum alle Parteien zum Index ass awer dat Erfreecht vum dëser Debatt vum haut de Mëtten. Eise Fraktionspräsident huet a senger exzellenter Ried d'Bekanntnis vum der LSAP zum Index ervirgstrach. Mat eis ass en Ewechfalen, e Sträiche vum enger Indexbranche net dran! An och e Verréckele vum enger Indexbranche ass en No-Go. Punkt! Dat sollen alleguerten déi als Engagement verstoen, déi dobaussen dorun zweifelen a fäerten, d'LSAP géif dat anescht gesinn.

(Interruption)

Dat sollen awer virun allem déi zur Kenntnis huelen, déi elo, genau zu dësem Moment, wou duerch eng politesch Entscheidung, déi mer warscheinlech haut hei alleguerten huelen oder déi meescht vum eis wäerten huelen, genau zu deem Moment, wou d'Entreprises also duerch dës politesch Entscheidung mat iwwer 600 Milliounen entlaascht ginn, wou also genau zu dësem Moment verschidde Repräsentantë vum deenen Entreprisë fuerderen, dass Indexbranchë missten ewechfalen. Dat kann net sinn!

Här Präsident, ech muss wierklech mä ganz diplomatesch Talent beméien, fir déi richtig Wieder ze fannen, mee ech fannen et zumindest, soe mer, deplaciert oder geschmacklos, egal, wéi een et wëllt, wann elo déi nämmlech Leit fuerderen, dass d'Kannergeld net dierf direkt un den Index ugepasst ginn. D'Solidaritéit ass keng Einbanstrooss a Solidaritéit fonctionéiert och nëmmen, wa se an all Richtunge geet, soss geet se futti.

A well dat esou ass, huet d'Regierung decidéiert, dass d'Kannergeld indexéiert gëtt, wéi wann den Index erfällt wär. An dat noweislech op Demande vum der LSAP. An ech soen dat virun allem un d'Adress vum deenen, déi mengen, d'LSAP wär iwwerflësseg.

Et gëtt hei gemaach, wéi wann et e strukturellen Ugrëff op den Index géif ginn. Et gëtt kee strukturellen Ugrëff op den Index. A wann et e géif ginn, da géif d'LSAP en, esou wéi se dat an hirer ganzer Geschichte gemaach huet, mat all hirer Kraaft verhenneren! Dat soll emol eng Kéier hei ganz kloer gesot ginn. D'LSAP huet dat an der ganzer Geschichte gemaach, ...

M. Sven Clement (Piraten) | Dann ass net vill Kraaft do!

M. Dan Kersch (LSAP) | ... wou et nach keng mof a keng gréng a keng donkelrout Kommentierer vum der Politik gi sinn. A mir brauchen duerfir och keng Lektione vum deenen entgéintzuehlen!

M. Sven Clement (Piraten) | Net nëmme Kommentierer, Acteuren, Här Kersch!

M. Dan Kersch (LSAP) | Villmools merci, Här Präsident.

(Brouhaha)

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Kersch.

D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Finanzministesch Yuriko Backes.

Prises de position du Gouvernement

Mme Yuriko Backes, Ministre des Finances | Dir Dammen an Dir Hären Deputéiert, als Éischt wëll ech dann och dem Rapporteur Gilles Baum e ganz grouse Merci soe fir all seng Aarbecht, fir säi mëndlechen a säi schrëftleche Rapport. Hei steet bei deem Projet de loi, mee och bei deenen aneren, ganz, ganz vill Aarbecht hannendrun. Hei ware ganz vill Acteuren, déi mat implizéiert waren, fir déi néideg Explikationen ze ginn. E ganz grouse Merci un d'Membere

vum der Tripartite-Kommission an, wéi gesot, och de Beamten, déi hei matgeschafft hunn. D'Delaie ware ganz kuerz. Mir hate ganz vill Diskussioune. Si ware ganz konstruktiv. Ech soen Iech wierklech alleguerte Merci.

Duerfir sinn ech émsou méi erfreet, dass mir haut dësen Text kënnen diskutieren an dass d'Chamber duerno och kann driwwer ofstëmmen. Mat dësem Gesetz setze mir dann den Energiesteierkredit em, deen d'Häerzstück am Fong vum Tripartite-Accord ass, deen d'Regierung mam LCGP, mat der CGFP a mam Patronat ugehall huet. Dëse Gesetzesprojet ass e kloert Bekanntnis zum Index. Mat dësem Gesetz bleibt den Tripartite-Accord voll a ganz erhalen.

Erlaabt mer just, awer nach eng Kéier kuerz ze soen, firwat d'Regierung eng Tripartite aberuff huet. Ech mengen, dee ganze Kontext ass trotzdeem ganz speziell. Et dierf een et net vergiessen, mir hate geduecht, mir wäeren um Enn vum Tunnel ukomm no der Covidkris, mee de Krich an der Ukrain huet dat Ganz, déi ganz Situatioun wierklech fundamental verännert, alles wierklech op d'Kopp gestallt.

D'Impakter fir d'Weltwirtschaft si ganz einfach enorm. D'Croissance ass a ganz Europa substanzial no ënne revidéiert ginn. Dat hu mer och nees gesinn an de Statistiken, déi vum der OCDE d'lescht Woch erauskomm sinn.

D'Energiepräisser an domadder d'Inflatioun sinn op nei Niveaue geklommen, wéi mer se scho ganz, ganz laang net méi gesinn hunn. An anere Wieder, an et muss een et einfach soen: Mir sinn an enger Wirtschaftskris an et ass haut wierklech net ofzegesinn, wéi laang se dauere wäert a wéi déif mer wäerte falen.

Et goug eis haaptsächlech drëm, véier Saachen ze garantieren: op där enger Säit d'Aarbechtsplazen ofzesécheren; d'Kafkraaft vum de Leit ze erhalen, besonnesch vum deenen, déi méi ënnen op der sozialer Leeder stinn; de Leit an den Entreprisë Vertrauen a Previsibilitéit ze ginn; an och am Ausland de Message ze ginn, dass Lëtzebuerg e Staat ass, op deen d'Entreprises an d'Bierger ziele kënnen, och wa mer an enger Krisensituatioun sinn.

Ech wëll och ënnersträichen, dass all déi international Organisatiounen och zum Handeln opgeruff hunn.

Eis Äntwert ass also de Solidaritéitspak. Et ass e ganz equilibrierte Pak, deen onsem Land an dësen trotzdeem ganz komplizierten Zäiten, an dësen däischteren Zäiten eng Perspektiv gëtt. An déi Perspektiv, déi ass ganz wichteg. Dat hei Gesetz transposéiert also den Tripartite-Accord, deen den 31. Dezember dëst Joer ënnerschriww gouf. An den Accord bleibt weiderhin de Kompass, un deem mir eis orientieren.

E puer Wieder, wann Der erlaabt, zum Steuerkredit: Fir deem säi Montant ze bestëmmen, huet d'Regierung de Statec gefrot, genoe auszerechnen, wat de Kafkraaftverloscht ass. An de Statec huet déi Berechnungen an aller Onofhängegkeet gemaach. An ech soen och do Merci fir déi Stonnen a Stonnen vum Explikatiounen, déi de Statec-Direkter eis an natierlech, méi wichteg, der Chamber och ginn huet. An de Statec huet eis dunn ausgerechent, wat de Kafkraaftverloscht ass an der Moyenne pro Mount, wou den Index net erfällt. An op där Basis hu mer en neie Steuerkredit eeben entworfen.

De CIE gëtt pro Persoun gerechent, dat ass schonn erkläert ginn. Wann an engem Menage also zwee Leit schaffe ginn, da kritt dee Menage deen Energiesteierkredit effektiv zweemol. Dat war e politesche Choix vum der Regierung an de Staatsrot huet deen och validéiert. E gëllt souwuel fir d'Salarié wéi fir

d'Indépendant wéi fir d'Leit, déi an der Pensioun sinn. An de CIE gëtt all Mount ausbezuelt, wou den Index net erfällt. Wéi mir wëssen, wäert dat dann am Prinzip fir néng Méint de Fall sinn, vu Juli dëst Joer bis Enn Mäerz d'nächst Joer.

Wat fir d'Regierung hei wichteg war, ass, dass dës Mesure kloer sozial gestaffelt ass. Mir bezuelen och 2022 an 2023 all Mount, deen den Index geréckelt ginn ass, dee selwechten héije Montant aus, obschonn de Statec eis ausgerechent huet, dass et duergaange wär, 2023 am éischte Quintile e méi niddrege Montant virzege-sinn an am zweete guer kee méi.

Mir bezuelen dee Kredit pro Persoun, obschonn d'Perte vum Pouvoir d'achat, esou wéi de Statec se ausgerechent huet, sech op de ganze Menage bezitt. Anescht wéi déi 2,5 %, déi een duerch den Index bäikritt, sinn déi héich Montanten och steierfräi. Et ass also nach ëmmer eng kloer Iwwerkompensatioun.

Mee ech wëll awer hei och ganz éierlech sinn. Säit der Tripartite huet d'Wirtschaft sech natierlech weiterentwickelt. D'Inflatioun geet leider weider erop. D'Mesuren, esou wéi mer se zesammen decidéiert haten, waren allerdéngs esou generéis, dass se och an der aktueller Situatioun nach eng Iwwerkompensatioun vum der Perte vum Pouvoir d'achat duerstellen, an dat huet de Statec a senger leschter Note de conjoncture och confirméiert.

Wat déi nächst Indexbranche dann ugeet ..., ech wëll just ganz kuerz eppes doriwwer soen. De Minister Fayot ass och hei, dee wäert och doriwwer eventuell nach e Wuert soen. Ech freee mech wierklech, an ech wëll dat och hei soen, ze gesinn, dass en endgültigen Text vum Gesetz elo souguer méi am Esprit vum Tripartite-Accord ass, esou wéi dat och an enger Rei Avisé gefrot ginn ass.

D'Situatioun ass awer esou volatil, dass et net méiglech ass, all d'Hypotheese fir d'Zukunft elo schonn ofzedecken. Ech mengen, dat versti mer och alleguerten.

Dat, wat mer haut vum Statec gesot kréien, ass, dass déi nächst Indexbranche dann am Juli erfällt. Déi gëtt, esou wéi dat dann och am Accord steet, op Abrëll verréckelt an de Kafkraaftverloscht gëtt kompenséiert, esou wéi et am Gesetz virgesinn ass. Wéini eng nächst Indexbranche erfällt, kann eeben haut nach keen definitiv soen.

Den Esprit vum Tripartite-Accord ass awer ganz kloer: Wann eng weider Tranche géif erfalen iwwert déi vum dësem Juli eraus, kënn et nei Tripartite zesommen.

Mat dësem Projet de loi hale mir eis natierlech un dat Engagement. Schliisslech geet d'Portée vum Gesetz elo net méi iwwert den 31. Dezember 2023 eraus an ass domadder och mam Accord alignéiert. De Prinzip, deen am Accord festgehalen ass, laut deem bis Enn 2023 et all zwielef Méint just eng Indexbranche soll ginn an eventuell zousätzlecher verréckelt a kompenséiert ginn, ass natierlech weider valabel.

Am Beräich vum der Famille gesäit dës Projet de loi zwou Moosname vir. Op där enger Säit ass dat d'Weiderféierung vum der Indexierung vum Kannergeld – dat ass och scho mentionéiert ginn –, op där anerer Säit d'Aféierung vum engem Équivalent crédit d'impôt.

Déi éischt Mesure féiert déi néideg Ännerungen am Code de la sécurité sociale an, fir dass déi Decalagé vum den Indexbranchen, déi géifen erfalen, sech net op d'Kannergeld auswierken.

Am Tripartite-Accord ass dann net nëmmen decidéiert ginn, fir e Crédit d'impôt énergie fir d'Salarié, d'Pensionéiert an d'Indépendanten anzeféieren, mee

et ass och dru geduecht ginn, fir déi aus eiser Gesellschaft ze ënnerstëtzen, déi eebe justement keng esou Revenuen hunn. Zousätzlech zum Crédit d'impôt énergie ass dofir den Équivalent crédit d'impôt am Accord festgehalen ginn, deen un d'Bezéier vum REVIS a vum Revenu pour personnes gravement handicapées, dem RPGH, ausbezueelt gëtt. Et handelt sech ëm e Montant unique mensuel och vu 84 Euro, deen un all d'erwuesse Bezéier vum Montant forfaitaire de base vum REVIS an un all d'Bezéier vum RPGH ausbezueelt gëtt.

Den Dispositiv vum Équivalent crédit d'impôt ass och mam Text iwwert de Crédit d'impôt énergie esou ofgestëmmt, dass een net gläichzäiteg vun deenen zwou Mesurë ka profitéieren.

Wat d'Ënnerstëtzung vun de Vulnerabelsten aus eiser Gesellschaft ugeet, ass et wichteg ze rappeléieren, dass d'Regierung awer och schonn do zousätzlech Mesurë geholl huet. Dës waren d'Augmentatioun vun der Allocation de vie chère ëm 10 % d'lescht Joer an och d'Aféierung Ufank vum dësem Joer vum enger Prime d'énergie, déi net nëmmen de Menagen, déi d'AVC bezéien, zegutt kënn, mee och deene Stéit, déi Revenuen hunn, déi bis zu 25 % iwwert der klasescher Forschett vun der AVC leien. D'Ministesch Cahen ass och present hei am Sall.

Wat d'Mesurë vun de Loyereren, d'Afréiere vun de Loyereren ugeet, do ass all Erhéijung, wéi gesot, vum Loyer vun enger Wunneng bis Enn des Joers 2022 verbueden. All zousätzlech Mesuren am Beräich vum Logement sinn, wéi Der wësst, opgrond vum Avis vum Staatsrot duerch e separate Projet de loi ëmgesat. De Minister Kox ass och hei an der Chamber present.

Da gesäit dës Gesetz och eng zousätzlech Enveloppe vun 2 Milliounen Euro fir Studente vir. An och de Minister Meisch ass de Mëtteg hei an der Chamber.

Dir Dammen an Dir Hären Deputéiert, zum Schluss wëll ech all deene wierklech och nach eng Kéier Merci soen, déi op dësem Text an och op deenen aneren Texter a Rekordzäit geschafft hunn, fir dass mir dësen Tripartite-Accord zurzäit ëmsetze kënnen.

Mat dësem Gesetz schafe mir an dës méi schwéieren Zäite Vertrauen. Mir schafe Previsibilitéit, an dat fir d'Leit an och fir d'Entreprises. Et hätt een natierlech léiwer gehat, wa jidderee vun de Sozialpartner vun dësem Accord iwwerzeegt gewiescht wär.

Mee schwéier an exzeptionell Zäite verlaangen och vun enger Regierung, Verantwortung ze huelen an dat ze maachen, wat se fir d'Land a fir d'Leit eebe fir richtig hält. Mat dësem Accord geschitt dat genau esou. An d'Regierung wäert natierlech och weiderhin hir Verantwortung an dësem Kontext huelen. An dat natierlech am Dialog mat alle Sozialpartner.

Ech freeë mech da besonnesch haut, dass dës Projet de loi mat enger breeder Majoritéit kann ugeholl ginn an ech soen nach eng Kéier alleguerten den Dammen an den Hären Deputéiert hei e grouse Merci fir déi konstruktiv Zesummenaarbecht. Merci och fir déi konstruktiv Bäitrag haut an dësem Debat. Merci fir déi gutt Zesummenaarbecht.

M. Fernand Etgen, Président | Merci der Madamm Finanzministesch Yuriko Backes. An elo iwwerhëlt fir d'Regierung den Här Wirtschaftsminister Franz Fayot de Relais. Här Fayot, Dir hutt d'Wuert.

M. Franz Fayot, Ministre de l'Économie | Merci, Här President. Léif Deputéiert, merci fir d'éischt un de Rapportier Gilles Baum fir säi ganz gudden a komplette Rapport. Merci och un all d'Riedner fir hir Kontributiounen zu dëser Debat. An ech freeë mech och fir déi ganz breet Zoustëmmung an ech faasse mech och ganz kuerz, well et ass scho bal alles gesot. An

den Henri Kox wëllt och nach eng Minutt schwätzen zu dem Logementsvolet.

Ech géif wierklech gär soen, dass mer haut, Mëtt Juni 2022, an enger nach méi onstabiller an onsécherer Lag sinn, wat besonnesch d'Situatioun vun der Wirtschaft ugeet, wéi dat de Fall war kuerz nom Ausbroch vum Krich an der Ukrain, wéi mer Ufank Mäerz decidéiert hunn, eng Tripartite zesummenzeruffen, fir op déi deemools scho ganz héich Inflation ze reagéieren an déi schwaarze Wolleken, déi do opgezu sinn. Déi schwaarze Wolleke sinn nach méi schwaarze ginn, dat wësst Der alleguerten, wann Der d'Aktualitéit e bësse suivéiert a wann Der och dem Statec seng Note de conjuncture gelies hutt, déi d'lescht Woch erauskomm ass, soudass u sech deen Accord Tripartite, dee Solidaritéitspak, dee mer decidéiert hunn, haut déi selwecht Valeur huet an dee selwechte gudden Equilibre ass wéi deen, dee mer am Mäerz fonnt hunn, an nach enger vill méi prekärer Lag.

Et kann een an esou enger Situatioun natierlech ..., jo, Dir hutt Recht, et ass eng Fro vun Narrativen. Et kann een e rosarouden Narrativ molen, wou alles an der Rei ass a wou et all déi Problemer do net gëtt a wou mer am Fong alles dat erfondt hunn, fir mat der Strenz iwwert d'Betriben ze fueren. Oder et kann een e realistesch, responsabelen Narrativ hunn an och eng responsabel Äntwert op déi extreem prekär Lag, an där mer dra sinn, net nëmmen zu Lëtzebuerg, mee iwwerall an Europa.

Dofir ass dës Solidaritéitspak e gudden, en equilibrierten Accord, wou mer engersäits eng sozial gerecht an dem Verloscht vun der Kafkraaft insbesonnesch bei deene klengen a mëttlere Revenuen ugepasste Kompenséierung virsinn. An dee Mechanismus, an och dat géif ech gär betounen, dee wäert och spille bei enger weiderer Indextranche. An dee wäert spillen dann, wann eng weider Indextranche géif erfalen, wou mer dann natierlech eng weider Tripartite mussen zesummenzeruffen, fir dat ze constatéieren an och fir déi Kompenséierung vun där Indextranche no neie Berechnungen vum Verloscht vun der Kafkraaft och ze maachen.

Mee de Prinzip, anescht wéi dat heiansdo elo dobaussen duergestallt gëtt, deen ass net a Fro gestallt an dee wäert och iwwert déi zwéi Joer vum Accord weider gëllen an dee wäert och voll spillen.

Dobäi kommen natierlech nach all déi aner Mesuren, déi um Energiedesch geholl gi sinn an déi och am Solidaritéitspak dra sinn, fir nach weider op déi Situatioun an dee Verloscht vun der Kafkraaft ze äntwerten. Bei de Betriben ass et esou, dass mer nach zousätzlech och de Projet de loi 8019 hunn, deen deemnächst wäert adoptéiert ginn an deen op déi ganz héich Energiepräisser äntwert, déi am Moment an alle Secteuren eise Betriben ze schafen dinn, an deen do och eng Indemniséierung vun deene Surcoûte bei de Betriben wäert ënnerhuelen. Och dat ass eng wichteg Stütz fir eis Entreprises an enger ganz prekärer wirtschaftlecher Lag, bei där och keen Enn a Siicht ass.

Wann Der déi Analyse kuckt, déi iwwerall gemaach ginn ..., dat hëngt natierlech alles vun der Dauer vum deem Krich of, mee do ass et leider net esou, dass fir de Moment iergendeen dovunner ausgeet, dass dat deemnächst wäert eriwier sinn. Dofir nach wie vor dee Pak hei – dee Solidaritéitspak an och dat Gesetz –, wat deen haut hei zum groussen Deel ëmsetzt, ass e gudden Equilibre, ass e gutt Gesetz. An duerfir freeën ech mech och iwwert déi breet Zoustëmmung hei an der Chamber zu dësem Gesetz.

Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Wirtschaftsminister Franz Fayot. An da kritt nach kuerz d'Wuert: den Här Wunnungsbauminister Henri Kox.

M. Henri Kox, Ministre du Logement | Jo, ech wëllt et och ganz kuerz maachen, well ech wollt eppes richtigstellen. An ech wollt awer och soen, dass net déi richtig Fro gestallt gouf. Nämlech déi richtig Fro wär hei gewiescht vum Här Clement ze froen, ob de Crédit d'impôt derzou féiert, dass bei Sozialwunnengen de Loyer géif an d'Luucht goen. Nämlech elo kënn eppes derbäi. Nee, kann ech him dodrop äntweren, well déi ginn immuniséiert, esou wéi mer dat schliisslech och virun zwéi Joer gemaach hunn, wéi mer eng Erhéijung vun der Allocation de vie chère gemaach hunn, déi mer neutraliséiert hunn eeben an déi net zu enger sozialer Erhéijung vun dem Loyer (veuillez lire: net zu enger Erhéijung vum Loyer vun de Sozialwunnengen) gefouert hunn. An dat ass eng sozial Moossnam an déi féiert dës Regierung duerch.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kox. Parole après ministre fir den Här Sven Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Fait personnel géif och passen, ech si jo och ernimmt ginn. An ech mengen, ech muss mer net vun engem Minister soe loosse, ob ech déi richtig Fro gestallt hunn oder net.

(Exclamations)

Well ...

(Interruption)

Ech schéngen elo schonn nees déi richtig Leit getraff ze hunn doiwier.

Ech stelle fest, dass den 1. Abrëll dës Joer den Index erfall ass, dass doduerjer d'Sozialloyeren an d'Luucht gaange sinn. Ech stelle fest, dass d'nächst Joer den 1. Abrëll eng Indextranche héchstwahrscheinlech – d'Madamm Finanzministesch huet dat jo confirméiert – wäert ausbezueelt ginn op Basis, well dat Gesetz hei ausleeft, an dat dann d'Sozialloyeren erëm no uewen ugepasst ginn an dat dës Regierung verpasst huet, dës Dispositioun ze sträichen.

Et ass an engem Règlement grand-ducal gereegelt. D'Chamber kann dat net maachen. Et ass un der Regierung, dat ze maachen. Ech huelen Akt, dass d'Regierung dat net wëllt maachen. An elo kann de Minister mer hei ënnerstellen, ech géif déi falsch Fro stellen.

Ech constatéieren, wat an hiren eegenen Texter steet an dass do guer näischt immuniséiert gëtt. An ech hu guer net d'Fro gestallt hei, ob duerch déi heite Steuerkreditter eppes géif klammen. Ech stelle fest, dass duerch den Index den 1. Abrëll dës Joer an den Index den 1. Abrëll d'nächst Joer d'Sozialloyere klamme wäerten. An dat fannen ech ongerecht. Dat fannen ech net richtig an ech hunn d'Regierung elo e puermol invitéiert, dat ze änneren. Et läit an Ärer Hand. De Ball läit an Ärer Kuerf.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Clement. An ech ginn nach eng Kéier d'Wuert zrëck un den Här Wunnungsbauminister Henri Kox.

M. Henri Kox, Ministre du Logement | An ech stinn derzou, dass dat esou soll sinn. Well et gëllt och den ëmgedréinte Wee: Wann d'Akommes vun enger Famill erofgeet, da wäert och hire Loyer erofgoen.

An ech wëll drun erënneren: Een, deen an enger sozialer Wunneng hei zu Lëtzebuerg wunnt, wunnt am sozialsten an am gerechteste par rapport zu deenen, déi hei wierklech e Manktum hunn, nämlech déi, déi 20 Euro de Quadratmeter musse bezuelen. An déi, déi an enger sozialer Wunneng wunnen, déi bezuelen e Maximum vu 5 bis 7 Euro de Quadratmeter, an dat ass

an dëser solidarescher Gesellschaft, an där mir wunnen, ass et ganz gerecht an ech stinn derzou. Wann d'Akommes vun enger Famill an d'Luucht geet – an et ass kloer, dass et duerch den Index an d'Luucht geet, an d'Akommes vun enger Famill geet an d'Luucht –, da soll och dee Loyer moderat zu deem, wéi mer et festgestallt hunn, och an d'Luucht goen. An dozou stinn ech.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Kox. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8000A. Den Text steet am Document parlementaire 8000A⁹.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8000A et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Da maache mer elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

An de Projet de loi ass mat 52 Jo-Stëmme bei 8 Nee-Stëmmen ugehall.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden (par M. Laurent Mosar), Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Marc Spautz (par Mme Martine Hansen), Serge Wilmes (par M. Jean-Marie Halsdorf), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par Mme Djuna Bernard), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue (par M. François Benoy) et Mme Jessie Thill.

Ont voté non : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Motion 1

Da komme mer nach zur Diskussioun respektiv dem Vott vun der Motioun, déi vun der ADR-Sensibilitéit deposéiert ginn ass. Wie wëllt nach zu dëser Motioun Stellung huelen? Den Här Gilles Baum.

M. Gilles Baum (DP), rapporteur | Jo, ganz kuerz, ganz kuerz, Här President. Den Här Minister huet et effektiv virdru gesot: Mir hunn an der Tripartite-Kommissioun de Projet de loi 8019, deen d'Hëllef fir d'Betriben virgesäit, déi héich Energiekäschten hunn. Dat ass och e Package vun 225 Milliounen. Ech géif duerfir menger Fraktioun proposéieren, dës Motioun hei net matzedroen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Baum. Keng Wuertmeldung méi do? Da kënnen mer zum Vott vun dëser Motioun kommen.

Nee, den Auteur nach, den Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, Här President, ech wollt just kuerz reagéieren. Effektiv, den Här Minister hat gesot, datt mer och elo fir d'Entreprisë jo e Gesetz um Instanzewee hunn, wat u sech eng gutt Saach ass. An en huet gesot: Bon, d'Enn hänkt e bëssen of vum Krich a mir wëssen net, wéi laang dat dauert.

Et ass awer esou, d'Enn hänkt och of vun der Längt vun de Sanktiounen. An do hu mer och e Problem, well duerch d'Eestëmmegkeet, fir se anzeféieren, ass et och ganz schwéier, Sanktiounen falen ze loossen. An do géif ech den Appell un den Här Minister riichten, fir och an der Europäescher Unioun ze kucken, ënner wéi engen Ëmstänn mer da kënnen och d'Sanktiounen labberen, well et ass jo och dat, wat zur Präisdeierrecht ganz vill bäidréit.

Dat heescht, dat eent ass d'Situatioun um Terrain, dat anert ass d'Situatioun vun de Sanktiounen. An do spillen eng ganz Rei strateegesch an aner Interesse mat eran. An ech géif Iech wierklech encouragéieren, elo schonn ze kucken, wéi dat kloergestallt ass, wat dann elo wierklech d'Konditiounen sinn, fir datt déi kënnen opgehewe ginn.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Kartheiser. Da ginn ech d'Wuert un den Här Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Den Invite „de Betriben déi néideg Ënnerstëtzung zoukommen ze loossen“ hunn ech a menger Ried

ugeschwat. Deementspriedend misste mer déi Motioun hei matstëmmen.

Mee mir hunn awer och all d'Sanktiounen géint Russland mat ënnerstëtzt. An esoulaang hei weiderhi Motiounen vun der ADR kommen, déi d'Sanktiounspolitik a Fro stellen an déi hei Russlandversteekpolitik wëlle maachen, kënnen mir déi Motioun net matdroen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Clement. Ech mengen, da kënnen mer elo zum Vott vun der Motioun kommen.

Vote sur la motion 1

D'Ofstëmmen fänkt un. Mir maachen elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

An dës Motioun ass bei 4 Jo-Stëmme géint 56 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf (par M. Laurent Mosar), Marc Spautz (par Mme Martine Hansen), Serge Wilmes (par M. Paul Galles), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par M. Marc Hansen), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par Mme Stéphanie Empain), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue (par Mme Djuna Bernard) et Mme Jessie Thill ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Domat si mer um Enn vun der Sitzung ukomm. D'Chamber kënnt muer de Mëtten um 14.00 Auer nees zesummen.

D'Sitzung ass opgehewen.

(La séance publique est levée à 17.36 heures.)